

„Vienybė Lietuvių“
Išėina kas trečiądienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams;
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$200.
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujo Mėto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIE NY B Ė L I E T U V N I K U

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 50.

Brooklyn, N. Y., 9 d. Gruodžio (December) 1908. m.
ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Delei musu polemiku.

„Lai kas — tai pinigai“ — sako visam pasauliui žinoma patarlė. Bet ar mes brangina me tą laiką! Nelabai. Ir tas mūsų laiko nebranginimas apsirodo net ir tokiam dalyke, kaip aptarinėjimas ir svarstymas svarbesnių klausimų viešai per laikraščius.

Paveizdan, parašo kas nors straipsnį, užkliudantį šioj ar kitokį klausimą ir pasiunčia savo straipsnį į laikraštį; pasirodžius straipsniui, gema kritika, pradeda polemizuoti; bet polemika traukiasi su tokiomis didelėmis pauzomis, kad retas skaitytojas tegali sekti autorių mintis ir, galų gale, gauname keistą apsirodo: delei kokio nors klausimo kilusi polemika pavirsta į ypatingus ginčus jau tarpe autorius pirmutiniojo straipsnio su savo oponentais. Kaip autorius tokio pirmutiniojo straipsnelio, taip ir jojo oponentams berods yra žinoma pamatinė mintis, delei kurios jie veda ginčus; bet pašalinis skaitytojas vargiai tesuoka ją ir, jei nėra senas duotojo laikraščio skaitytojas, tai jau prisiėina jam įgyti pilną komplektą tojo laikraščio bent už vienus metus: mat, pas mus polemizuojama neaprubėžiuotą laiką.

Greta to apsirodo yra ir antras, būtent tai, kad bepolemizuojant labai tankiai pasišalinama nuo rimto apsvaistymo ir pradeda kalbėti vien tik apie ypatais; tankiai atkreipjama atyda į straipsnio autorius ypatai labjaus, negu į aptariamąjį dalyką. Tas daroma tankiausiai pasislėpus po įvairių-įvairiausių pseudonimais, kurių pas mus atsiranda nesuskaitoma daugybė — nežinau, ar yra kur tauta, kurios laikraščiuose margu liuotų tiek pseudonimų, kaip pas mus. Tas pseudonimų pamylėjimas manding neatneša mums naudos, jei jau tiesiog neatneša bėdies. Prisidengus pseudonimo skraiste, galima pigiai, veik be jokio riziko, išplusti kitus, išvadinti taip, kaip tinkama, ir gana — pseudonimas gėdos neturi, jis ne užkai. Vartojimas įvairių pseudonimų buvo geru dalyku kuomet mūsų spauda gyvavo tik Prusuose ir Amerikoje, kuomet Lietuvoje persekiota žmonės net už „Dievui dušią kaltus“ Šaltinius ir Aukso Altorius; bet dabar — kas kitas: teisybė neprivalo slėpties.

Prie to — retai kuriam rašytojui tinka polemizuoti ir diskutuoti laikraestyje su ypatomis, pridengusiomis savo vardą pseudonimais ir tai delei tos pačios priežasties, kad pseudonimas gėdos neturi ir neužkai; jam pritinka tankiai ir nešvarūs įrankiai, kaip antai: insinucijos, pasiklojimai, „mandagūs“ ir „nemandagūs“ išvadimai.

Tad išvengimui tų negeistinių apsirodo bene būtų gerai, kad mūsų redakcijos polemiku, diskusijū, kritikū ir tt. klausimą šitai pasuktų: kiekvieną svarbesnį užmetimą, kiekvieną rimtesnį atsakymą ant kokio nors, pirmiaus jau patilpusio laikraestyje, straipsnio pirm talpinsiant laikraestyje pasiūstų ar priduočių pirmutiniojo straipsnio autorii, kurio nuomonė yra kritikuojamą, idant jis tuojaus suteiktų atsakymą ant kritikos ar užmetimo; toksai atsakymas galėtų patilpti laikraestyje vienkart su užmetimu, ar kritika. Tą būdą jau įveda kitų tautų redakcijos, pagaliau jis ir mūsų laikraščiuose jau pradėjo pasirodyti.

Iš to mes turėtume štai kokią naudą: klausimai, pakeliami laikraščiuose, greičiau ir pasekmingiau būtų išrišami, susimazintų tarp rašytojų daugybė ypatingų ir, taip sakant, asabiškų vaidų, kurių daugybė mes užiname mūsų laikraščiuose ir kurie mumis pačius pažemina. Susimazintų tie ypatingai, nesa oponentas žinotų, kad, jei po užmetimo ar kritika yra pasirašyta pseudonimu, tas pseudonimas bus žinomas ir pirmutiniojo straipsnio autorii.

Žinoma, tokį būdą galima būtų užvesti tik kaslik svarbesnių straipsniū, ir apie svarbų turėtų spręsti mūsų laikraščiu redaktorai.

Įkunijimas to užmanymo priklauso prie redakcijū, vienok jos iš mandagumo į savo bendradarbius, taip aš manau, gal ir nepanorėsi užvesti minėtą tvarką be pačių bendradarbių pritarimo. Tad šį sumanimą gerai būtų apsvaistyti ir jei jis yra tinkamas bei pageidaujamas, įvykdinti gyvenimam.

V. K. Račkauskas.

Dar žodis...

Paskutiniu laiku pasklido, veik po visus lietuviškus, Amerikoje einančius laikraščius

straipsniai, kokiū būdu mes galime apsirodo nuo apgavimų daktarū, taip vadinamų „stebukladariū“. Bet apie tai užvis daugiau ir plačiau rašyta „VL.“, todėl aš manau kad ir man bus pavelyta šiame dalyke išarti žodį ir išreikšti savo nuomonę.

Visuose lietuviškuose laikraščiuose randame apgarsinimus tų „stebukladariū“ daktarū ir jųjų išvengti labai sunku. Laikraštis užsilaiko ne iš skaitytojų, bet iš apgarsinimų. Be jųjų, laikraštis turėtų mirti, kaip daugelis jau ir numirė. O mūsų laikraščiams beveik vienatiniams apgarsintojais ir randasi tie patys „stebukladariai“. Išmetus jųjų apgarsinimus reiktų mirti daugeliui laikraščiu, nes tik iš laikraščio leidėjas turėtų didelius nuostolius. Paimkime bent vieną iš lietuviškų laikraščiu, o ten rasime veik pusę apgarsinimų daktarū, „profesoriū“. O su kuo tą vietą uždegsime išmetus tuos apgarsinimus?

Reikia tą vietą uždegti kitais apgarsinimais. Bet iš kur juos imti? Ir taip jau lietuviški laikraščiai neatšizymi skaitlingumu apgarsinimų. Su apgarsinimais daktarū-apgavikū reiktų išmesti ir daugybė kitos rūšies ne mažiau apgavimų apgarsinimų, kurių taip gi nestoka mūsų laikraščiuose. O iš kur tada imti ne prigavimus apgarsinimus? Didžiosios ir teisingos firmos neduos savo apgarsinimus lietuviškiems laikraščiams, nes iš lietuvių jiems maža nauda; jie duoda į angliškū laikraščius, nes iš ten gauna didžiausią paramą, o į kitus garsinas vien tik tie, kurie nesitiki apgauti angliū, kaip gerai suprantanojus paslapybes amerikioškojo „biznio“, tai gi prigavikū firmos ir turi kreiptis į kitų tautų laikraščius, kur mato bus lengviau apgauti ateivius, kurie dar nepažįsta suktybių čionykščio gyvenimo ir abelnai žemai apsišvietime stovi. Angliškiems laikraščiams daug lengviau buvo kovot su tokiais „daktarais“, nes išmetus jųjų apgarsinimus laikraštis nejausdavo perdidelio smugio, kadangi jis turi šimtus kitų, geresnių apgarsinimų.

Visi geresniejie lietuviški laikraščiai, kuriems rupi nešti apšvietimas (o ne dėl „biznio“ išleidinėjimas) išmetų tuosius apgavimus (ir republikoniškus su demokratiškais) apgarsinimus, kad jie be tų

galėtų gyvuoti.

Mano nuomone būtų geriaus jei lietuviai gydytojai tankiai parašytų straipsnius apie higieną. Žmonės skaitydami tuos straipsnius suprastų geriau, kad be paties ligoonio ne galima gydyti, ir kad daktarai, kurie gydo žmones per laiškus vien tik apgaulinėja žmones. Žmonės tuomet nesikreiptų prie „stebukladariū“ ir jie tokiū būdu negalėtų taip apgaulinėti lengvatikius. Žmonės perskaitę ir apsipažinę su žmogaus kuno sustatymu ir jo ypatybėmis, suprastų, kad „profesoriū“ išleistos knygos yra tiktai pritraukimui žmoniū, kad tose knygose ne viskas yra tiesa.

Rašykime daugiau straipsniū apie higieną, o išnyks apgavingiejie garsinimais „profesoriū — daktarū“; jie patį sau, o ir laikraščiai nepajūs didelio smugio, nes bus labiau sustiprėję medžiagiškai.

K. J. Virsnis.

VINCAS KUDIRKA (KAPSAS).

Kelios žinutės apie jo gyvenimą ir darbus.

Vincas Kudirka gimė 1858, 31 gruodžio, Pažeriu kaime, Vilkaviškio parapijoj, Suvalkų gubernijos. (Lietuviai tos dalies Suvalkų gub. vadina „Kapsais“, pertai ir Kudirka po savo raštais pasirašydavo *Kapsas*).

Pradėjęs eiti mokslus jaunas Vincukas pasirodė esąs geros galvos, pertai buvo atiduotas į Mariampolės (Senapolis) „kliasas“, t. y. į gimnaziją 1871 metuose.

Pabaigęs šešias klisas pas tojo į Seinų Dvasišką Seminariją. Bet prabuvęs tenai dvejus metus ir manydamas, kad neturi pašaukimo į dvasiškąjį stoną, pats apšleido seminariją ir pargrižo į Mariampolės gimnaziją, kurią pilnai pabaigė 1881 metuose. Iš gimnazijos V. Kudirka pastojo į Varšavos universitetą ant filologiško skyriaus (kalbažinystės) bet paskiaus persikėlė ant medicinos (daktarystės) kuria ir pabaigė rudenį 1889 metų.

Varšavoje bebunant 1885 metuose buvo paimtas žandarų į kalėjimą už prigulejimą prieš slaptos draugystės, priešingos maskoliškam rėdai. Kudirka,

kaip ir daugumas mūsų mokslaeiviū, būnant universitete nemažai vargo prikentė, nes kartais ir duonos kėsnio jam pritrūkdavo.

Nepaisydamas ant vargo jaunas Kudirka jau pirmose dienose savo studentystės pradėjo darbuotis labai lietuviū, taisydamas visokius nadingus raštus. Skurdas gyvenimas ir nepaprastas darbštumas greitai swardė iš prigimimo silpną sveikatą Kudirkos: jau universitete pas jį apsirodo plaučių džiovos ženklai.

Pabaigęs medicinos mokslą Vincas Kudirka apsigyveno Šakių miestelije, Naumiesčio pavieta, kaip gydytojas.

Tuom laikų džiovos liga vis labiau ir labiau edė sveikatą jauno Kudirkos ir po penkerių metų turėjo persikelti iš Šakių į šiltesnius kraštus delei gelbėjimo savo sveikatos. Iš keliavo rudenį Kryman. Šiek tiek pasitaisęs vėl pargrižo Lietuvon ir paskutinius pusečių metų nuolatai gyveno Naumiestije. Ča reik paminėti, jog 1895 metuose V. Kudirka vėl buvo pakliuvęs į žandarų rankas. Jau dikčiai džiova padususį ligonį žandari pagriebė nugabeno iš Plokščių nuo Nemuno krauto net į Kalvarijos kalėjimą — per dulkes ir duobes. Ar tai mažai ligonniui tas sveikatos suėdė?

Ligonis Kudirka tuom laikū buvo jau silpnas, bet žan darai, bijodami, kad Kudirka jiems kalėjime nenumirtų, už kelių dienų jį paleido. Vienok po tam Kudirka gyveno dar ketverius su viršum metus ir visą laiką dirbo ant tėvynės dirvos.

Neišpasakytai Kudirka buvo prisirišęs prie savo prigimtos žemės — Lietuvos. Nors ne kartą turėjo progą gauti šiltą (gerą) vietą Maskolijoje, tačiau jam nei į mišį ne parėjo noras atsiskirti nuo savo motinos Lietuvos ir kaip koksai kareivis tvirtai išliko ant savo vietos net iki paskutiniam kvėpavimui.

Kaip neišpasakytai Kudirka mylėjo savo kraštą ir savo viengenčius, gali paliudyti nors sekantis pavyzdys: Kada liga parvertė Kudirką ir kada jis jau negalėjo pasikelti iš lovos, jis visgi netiek rūpinosi ir mįslino apie save, kaip apie tėvynės reikalus; liepja, budavo, padėti sau ant kelių lentą, pasideda ant jos popieros lapą, užsiraikina duris (kad žandari neužklyptų, nes tada dar nevalia buvo lietuviškai rašyti) ir rašo apie

visuomeniškus reikalus. Dar pusę valandos prieš savo mirtį jis turėjo plunksną rankoje, taisydamas raštus lietuviū gerovei...

Pats labai pildydamas savo pareigą, to paties reikalavo ir nuo kitų ir baisiai pykdavo ir neapkentė tokių, kurie daug pažadėję labai savo tėvynės nuveikti, paskui tuos įžadus po kojų pamynė, prasišalindami nuo darbo delei labo Lietuvos. Tokius vyrus jis vadindavo niekšais ir pardavikais savo tėvynės.

Numirė Kudirka 1899 metuose, budamas tik 41 metų senumo.

Taip, nuožmi liga pakirto gyvastį to nenuilstancio darbininko. Kad ne toji liga, jis gal būtų galėjęs dar ilgai pasidarbuoti labai mūsų tautos. O tą ligą jis gavo gal todėl, kad nebuvo kam rūpintis jo jaunyste, kad besistengdamas igauti mokslą Kudirka swardė savo sveikatą.

Tikrai todėl galima pasakyti, kad Kudirka visą savo sveikatą ir gyvastį pašventė delei labo savo tautiečių, nes jeigu būtų rūpinęsis daugiau savim, negu lietuviū, būtų galėjęs daug ilgiaus pagyventi.

Kudirka yra labai daug parašęs visokių raštų; daug išvertė iš svetimų kalbų, nemažai eilių parašė ir dainų sutaisė, nes jo buta ir gabaus muzikanto.

Kas negirdejo ir negiedojo to dailaus mūsų tautiško hymno „Lietuva tėvynė mūsų“, kuris šiandien skamba po visą plotą Lietuvos? Tai taip gi Kudirkos sutaisyta — žodžiai ir melodija.

Kai kurie iš jo raštų jau atspauzdinti, bet daugumas dar guli rankraščiuose ir pelėja be laukdami pakolei kas juos išleis.

Suprantama, jog Kudirka ne savo naudai rašė tuos raštus, bet naudai visų lietuviū. Todėl mūsų priderme yra pasirūpinti išleisti tuos raštus, kad jie vietoj pelėti, skleistų apšvietą tarp žmoniū.

Siemet, 31 gruodžio išpula lygiai 50 metų nuo dienos gimimo to mūsų didvyrio. Kitos tautos savo didvyriams tokiuose atsitikimuose stato paminklus, kad parodyti tuom savo dėkingumą ir kartu išreikšti garbę mirusiam rašėjui.

Lietuviai ir gi nepamiršo savo geradėjo ir pažymėjimui tų 50 metinių sukaktuviū nusprendė surinkti visus raštus V. Kudirkos į kruvą, atspauzdinti juos ir paskleisti tarp

žmonių, kad tie raštai nešty visur apšvieta.

Išleidimu tų raštų užsiėmė visiems žinoma „Tėvynės Mylėtojų Draugystė“.

Grazus darbas ir jis be abejonės nusiseks, jeigu lietuviai nepamirš šitų žodžių Kudirkos šilių:

Gražu yra matyti Lietuvos būrelį. Kurie tarp švėtimųjų vienybė užlaiko ir susieję, tėvynę aukauja žodeliu ir motina (Lietuvą) pagurbin atminimais vaiko.

Gražiau, jeigu kiekvienas pripažinti gali kad nuo žodžių jų širdis taipgi netikratos

Ir visos tiesiog kraipjasi į tėvynės šalį ir meileje tėvynės visados yra tvirtos.

Gražiausiai vienok esti akimis matyti, kada širdims ir žodžiams ir darbui atsako.

Kada visi tie lietuviai patys, nevaryti, savo tėvynės garbei nepžeidžia tako.

Atsišaukimas į Amerikos lietuvius.

Broliai ir seserė!

Neketinu iš jums kvašinti galvas ir dnginti nervus, nepasakodamas įvairius caro tarnų darbus, jų žvėrščias pasielgimus ir tt. Tikiuosi, broliai, kad kurie skaitote laikraščius, tie vi-ką žnote, arba žnosite ir be manęs. Neprašysiu iš jus nei pinigų — „ankų“ — nes tos aukos jums gali ir pabosti; mums gi jos ir naudos tiek neatneš, kaip kad turėtų atnešti kruvinu prakaitu uždirbtas skatikas.

Sakysiu stačiai: Mums reikia ne tiek pinigškos pašėpos, kaip dvalškos! Mums reikia ne tiek pinigų, ne tiek sumanymų ir žodžių, bet mums reikia žmonių ir darbų!!

Dar sykį sakau: Žmonių ir darbų!!

Paziurekite, kas dabar dedas Lietuvoje? — Apšvietimo draugijos kurios savo tikslu buvo pasistatę visapusiškai šviesi žmonės, šandien jau uždarę, jų darbščiausiasieji nariai sukūšė kalėjimuoje. Teisybė, ir pirma mums buvo kliudoma ką nors veikti, ir pirma ant kiekvieno žngnio buvo statomos kliutys. Iš vienos pusės kunigai su davat kamis, iš kitos caro tarnai su šnipų gaujomis tik ir tykojo mums ant kiekvieno žingsnio, kad ant syk pravyti galėtų.

Męgi, kol dar šiaip taip galėjom, bendrai suvienytomis spēkomis suveikti, visgi galėjom daugiau nuveikti. Šiandien gi, kada mūsų darbščiausiasieji žmonės sėdi už geležinių grotų, kada mums yra užkirstas kelias bent kokiam viešam susidraugvimui, — šiandien mums likusiems kerkas sunkesnė kova, tuom labiau, kad po pastarųjų atšitikimų žmonių dvasia dar labiau nupuolė. O be žmonių susipratimo, be pakilimo jų dvasios joks žingsnis priekin ir negalimas. Pakelti žmonių susipratimą sustiprinti jų dvasią dabartiniam laike gali tik gyvas žodis ir gyvas darbas. To mums dabar labjausiai ir trūksta.

Plėtojimuisi į progresą, lašvės judėjimui neatbutinai reikalinga, kad kiekvienoje parapijoje nuolatai būtų bent po vieną tįrai susipratusių žmogų, kuris nesidrovėtų atšikinti žmonėms momento svarbumą, nesidrovėtų tarp jų veikti.

Pas mus gi dabar spēkų jau neužtenka. Todėl ir neliekti daugiau nieks, kaip tik kreiptis prie jųsų

Mano nuomone, kiekvienas, susipratęs pimeivis lietuvis kuriam tik ngrasina kalėjimas dabartiniam laike turi laikyt savo pareiga grįžti Lietuvon ir dirbti tėvynės labui, kad greičiau ją šluosavus iš caro budelių nagų. Tie gi, kurie ypatiška negali tėvynėj veikti, privalo veikti bent dvasiška. Kaip tai daryti, jau buvo daug įvairių sumanymų, ir aš apie tai nekalbesiu. Bet dar sykį pabrėžiu: kiekvienas susipratęs žmogus privalo ypatiška veikti tarp savųjų

Tikiuosi, broliai, kad išgirsite mano balsą ir kuris tik galės, neatsisakysite išpildyti savo pareigą, ir palikę laisvą šalį, grįšite svarginton tėvynėn ir dirbsite savųjų naudai!

A. Karvelis.

Gyvenimo pradžia.

„Gerai“ pasakysit jųs. „Nuo augalų pareina gyvunai. Augalai ir gyvunai ketėsi pagal gamtos įstatymus. Bet, iš kur atsirado augalai? Iš žemės besėklų neišdygo...“ Neišdygo, nes to ir nereikėjo, nes senovės augalai sėklų ir neturėjo.

Męs, eidami vis tolyn į gilią senovę ir bejieškdami savo pratevių, juos rasdavom vis žemesnių žemės gyventojų tarpe, kol nepriejom žemiausių jųs gyventojų — vienkletkinų augalų. Ča jau rodosi ir reikė jų sustoti. Bet, to met liktu ne šništas klausimas: iš kur atsirado vienkletkiniai augalai. Jie visumet negalėjo būti. Nes žinoma yra laikas, kada žemė buvo ugn nekoše, kurioje joks gyvenimas negalėjo apsieikeikti. Tokiu budu, męs gerai žinom, kad buvo laikai, kada ant žemės jokio gyvenimo nebuvo. Kartą taip, tai ir vienkletkiniai augalai, iš kuriors torėjo savo pradžia imti.

Kas gi žemiau stovi už vienkletkinį augalą? Organškos medžiaga. Tokiu budu, augalai galėjo paeiti tik iš organškos medžiagos; tik ji visam gyvenimui pradžia galėjo suteikti. Vėl radom naują savo pratevį — organška medžiagą. Tai dar ne augalas, nes pati iš savęs neorganška medžiaga negali pagaminti stačiai organška; tai tik gra medžiaga, iš kurios ilgainiu gali atsirasti vienkletkinis augalas. Kokiu gi budu tas augalas galėjo atsirasti? Męs žinom, kad gamtos apsieireškimus atjaucia ne tik augalai ir gyvunai, bet ir visoki medžiaga. Nuo šalčio medžiaga susitraukia, nuo šilumos išsitiesia, nuo savęs ji leidžia spindulius, pas save slepia šilumą, į save priima įvairius judėjimus, susiduria ir su elektra. Pas vienus šie jausmai ir apsieireškimai aiškesni, pas kitus menkesni. Pas organizmus jie aiškiausi. Pas organška medžiagą jie taipogi aškesni, kaip pas mineralus. Tos gamtos sąlygos, kuriors išdirbdavo naują, organška medžiagą, padidindavo jos

skaitlių. Dėkui tam traukimui ta medžiaga rinkdavosi į vieną vietą. Tokiu keliu susitverdavo organškos medžiagos kamuolėliai. Į tokius kamuolėlius galėjo pakliuti įvairios medžiagos, o nuo to ir kamuolėlio privalumas turėjo augščiau stovėti, kaip paprastos organškos medžiagos. Tokių augštesnių organškos medžiagos kamuolėlių ir jau-mai turėjo būti augštesni. Toki augštesni kamuolėliai, ilgainiu, galėjo nepašikinti ta medžiaga, kurią išdirbdavo pašalies spēkos. Ji rupinosi patį tą darbą atlikti. O tą atlikti u-buvo sunku, kada atsirado chlorofilas. Kaip matome, rupintis apie savo reikalus, apie savo buvį, perkeitė organška medžiagą į tikrus žemės gyventojus — į vienkletkinius augalus.

Bet klausimas — iš kur atsirado organška medžiaga? Kas ją pagimdė? Jeigu kas užklaštų — iš kur atsirado akmenis, vanduo, molis ir tt., tai kiekvienas šek-tiek pažįstas chemija atsakytų: šie vienkletkiniai susideda iš paprastos medžiagos arba grynų medžiagos elementų. Iš to-pat susideda ir organškoji medžiaga. Skirumas tarp organškos ir neorganškos medžiagos yra tik tame, kad organška pailniau sudėstyta ir kad organškoje būtina tiri būti anglis (C) Taip, kaip da neatsakytą, kodėl iš oksigeno (orarušt es) ir vandens atsiranda vanduo, taip negalima pasakyti, kodėl iš įvairių medžiagos elementų būtina atsiranda okia ar tokia organška medžiaga. Už tai neužsiimsiu iš šimtu klausimo, kodėl taip atsiranda; bet pažūrėsim tik, kas buvo to atsitikimo priežastis.

Mūsų laikais augalai iš neorganškos medžiagos, p doro organška. Gyvunai to darbo atlikti negali. Augalai nekokie tai stebuklingi sutverimai, bet tik gamtos dalis. Tokiu budu, mūsų laikais gamta su augalų pagalba p rkeiča mineralus į organška medžiagą. Vienok senovėje augalai dar nebuvo ir už tai šaukėly to darbo gamta atlikti tuomet negalėjo.

Už tai, sakom, senovėje turėjo būti kokios tai kitos sąlygos (mums dabar dar nežinomos), prie kurių organškoji medžiaga galėjo atsirasti. Gilioje senovėj turėjo būti ir tokios sąlygos, prie kurių galėjo atsirasti ir dabartinieji mineralai, nes žemės-ugnies laikais ir jų dar negalėjo būti. Maža to. Dabar žmogus su chemijos pagalba gali iš minerališkos medžiagos pagaminti organška, kaip tai, baltimus, vinuogių cukrų, mžalą ir tt. Vienok, žmogus apsiginklavėvisu savo mokslu dar negali vienkletkinio augalo arba gyvuno sutverti, nors jau ir gali padaryti ką tai panašų į protoplazmą. Jeigu tas medžiagas gali žmogus padaryti, tai nieko nėra stebuklingo, jei tą patį galėjo senovėje (o gal ir dabar) be augalų pagelbos, atlikti pati gamta.

Nėr ko abejoti, kad senovėje, kada žemė vis labiau pradėjo atšalti, gryni elementai į įtekme mažesnės šilumos ir įvairių apsieireškimų pradėjo

virsti, kaip į naujas medžiagas, taip neorganškas, taip organškas. Tokiu budu, visi gyventojai imi savo pradžia nuo neorganškos žemės medžiagos. Kadangi ta medžiaga buvo vienoda visoje žemėj, tai seniausiu dia mūsų prateviu buvo žemė

Z. A.

Iš polemikų kronikos.

Mūsų polemikos ir prasivaržavimai gimė ir augo per juos dais Kiekvienos rušies polemikos gyvavo tik aprubežiuotą laiką, kolai aplinkybės tam tikro. Polemikos ir vaidai nebuvo pastovūs, kaip nėra pastovumo ir mūsų geruose uzmanimuose. Mat mums viskas greitai nusibosta!

Vaidai prasilejo 25 metai atgal. Pirmiausiai išsipludo patys laikraščiai leidėjai. Priežasties nereikia aiškinti, jie turėjo savo vaidus. Nusibodo perstojo. Šiandien doram laikraštiniukui jau nepatogu vaidyties.

Truputį vėliau išdygo vaidai ir prasivaržavimai šliuparnių, bedievių, ilgaskvernių, praskustgalvių, margakaklių ir šventabezdžių. Kaip sau norit, tai vis buvo šaunūs žiedeliai, kuriais lietuviai vieni kitus puošė. Laikui bėgant ir tas atgriso, lupos pabrizgo kaip gatvinės mergos padalkos. Iš-iga ta, kad abi pusės pasitraukė iš mušavietės, nieko nelimė, o laikas lėgo tik ir bėgo nešdamas naują ir tyresnę kultūros srovę.

Buvo dar įsimašę polemikose vardai „naujalenkių“ ir „litvomanų“; bet naujalenkių buvo nei šiki, nei toki tai ir išnyko apie 10 metų atgal. Ča litvomanai laimėjo.

Revoliucijos laiku ir po jos dygsta kai grybai po lietuvi vardeliai: šnupų, juodašimčių; pasirodė, bet jau pradėjo vėl nykti.

Dabar bujėja ginčai beveik keleto ypatų: rašo straipsnius, taip ilgus, kad galo nemyst. Lauras daro užmetimus turui. Šis atsišiepja; kits iš šalies su simylėjęs rašo jien dviem paaiškinimais, ir tų „paaiškinimų“ taip apšėdai mūsų laikraščiuose, kad je gu juos ištaisai skaitytum, tai galia pasidarytų, kai dvikartė vėjo pripūsta.

Baigianties dabartiniams vaidams, keli vyrai pasigailėjo visuomenės ir pastatė vaidams tašką. Tik dievai žino, ar ateityje nepradės vėl tškyties purvais. Nesmagu būtų ir gerą drabužių dėvėti...

F. M.

Laiškai iš Lietuvos

Mano Antanėli! ... Girdėjau, jog p. Jablonskis jau tau parašęs atsakymą ant tavo laiško: tą girdėjau nuojo žmonos. Su tuo veikalu, kurio tu nuo jo reikalauji, turbūt skubinišai, nes jam labai rupi išleidimas tos knygos, žinoma ir už korekturą turi kiek gauti. Nesulaukdamas atsakymo vėl jam rašyk. Antgalo, man nerupi kaip ją išleisi, b le tik apsiimi rupinties

tuomi dalyku — labai džiaugiuo; nors ir turėsi daug triūso, gal išspradžios ir savo gausi pridėti nemažai, bet tolesnis pelnas (jeigu jis bus) vis tik liks ne svetimam. P. Jablonskis įkalbinėjo man pačiai išleisti, bet tai ne man toksai darbas varyti.

Dabar turiu važiuoti Vilniun ant operacijos, daktarai buvo bevarą mane Rygon, bet aš prašau ant Vilniun, čia paprastesnis miestas ir pažįstamų turiu, o Rygoj — nieko. Dabar kur uždeda Vilniuje naujį ligonbutį, trys daktarai mano pažįtami yra, tepai i eisiu... o gal jau nebėsi g išiu... Jeigu pagysiu, tuomet tau atrašysiu... daug rašysiu... apie viską parašysiu... Daktarai tvirtina, jog tū mažas dalykas, mažo operacija, bet vistiek man labai su... gal ma neb atsiganti... o be operacijos negaliu ilgai le-ti, taip buti labai blogai.

Mūsų senelis daktaras truputį egi; šaukė sunų iš Jonišelio, taip gi daktarą jį gydyti; rašė abu Vilniun, gal netrukus parvažinos ir p. G. tuomet aš kuogreičiausiai ža žiuosiu gylyties, o dabar ne paranku vieną senelį palikti, da gi sergantį.

Žiema šiomet labai ankstyva. Spalnio mėn. apie 20 d. 18 laipsnių buvo šalčio. Šiandien 29 d., truputį atleido; sniego priūnigo, laukai balti, bet su rogemis dar negalima šliauzti. Jeigu nebeatšils nei maž, tai begalo bus ilga žiema; išis ir nosį blaukiant pavasario. Žmonėms ir gyvuliams blogai o labjausiai tiems miško paukšteliams: šalti, drebeti, kęsti alkį per taip ilgą laiką...

Męs ča kenčiame šaltį, o kaip tie nelaimingieji Sibirian istremtieji kenčia, išsiūsti iš savo krašto į šaltesnį pasvietį. Po laikraščius rašo, ten senai jau žiema stojusi ir daug šaltesnė, kaip pas mus. Ne vie uas kenčia be šilto apdaro, dreba... prie to dar ir išdėš... nei tėvas, nei motina kas pasirūpys, kas priglaus, pavaldins arba apšildys?

Lik sveikas, linkiu tau didžiausio pasiekimo visuose užmanimuose. Iš Vilniaus parašysiu kaip ten apsigyvenstu, o gal dar ir iš namų teks parašyti; nežinau ar greit išsi-rengstu išvažiuoti.

Motina.

29 d. Spalnio, 1908 m.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Lyz nesinorėtų tikėti, ką pranešė laikraščiai Duma nublavusi 4 000 000 (keturus milijonus) rublių ant budavojimo elementariškų mokyklų po dvasiškojos priežiūra. Taip gi paduota naujas įnešimas, kad būtų dar 6 000 000 rublių vėl paskirti į teigi mui mokyklų neprigulmingų dvasiškojos priežiūrai. Pirmasuma jau užvirtinta, antra dar ne. Jeigu tik pirmoji suma pariliks ir tai bus nepaprastas Rusijos valstybėje apsieireškimas. Tokius milžniškus pinigų valdžia skirdavo tik policijos užlaikymui, o ne mokykloms. Rods sakoma, kad jos

busią po dvasiškojos priežiūra. Bet tai menkesnis dalykas, žmonių apšvieta, nors ir po jų varžomą, vastiek geresnė, negu absoliutiška liaudies tamsybė. Tai gal ir bus da pirmas dumos darbas, kurį žmoniškiau užbūgė Mokykloms duokim pirmiau-j kelią, o viskas ateis po tam.

Dumos atstovai š Sibiro gauna nuo politškištremtinių daugelį skundų, iš kurių matosi, kaip žiauriau su jais apšienavietinė administracija. Uždrausta yra daugiau per tris ant gatvės susiebi, beveik kas tieja daro krats. Timinė ja laikraščius, knygas net... Evangelijas. Baisus kr rdas! Daugelis išremtinių patįs su galy p s idarą.

Prie atsišaukimo į savo atstovus, Sibiro politikieji ket na atsiųti n t tam t krus savo delegatus į Petrapilę pas vidus ministro pagelbininką Makarovą.

Prancužų kapitalistai atsakė Rusijai paskoją. Pata dami palaukti iki pabaigti sausio. Dabar esą nežinia, kas tikras Rusijoje valdonas: doma, caras ar... revoliucija.

Hayti respublikoje praėjusią savaitę įvyko labai savotiška ir puėtinai r mi revoliucija, kuri užsibaigė sosto nuvertimu nuo ilgai užsibuvusio prezidentu, senuko (92 metų) Nord Aleksis. Generalas Simon, vienas sukilelių šakos vadas, užėmė Hayti sostapilę Port au Prince, o buvusis prezidentas Aleksis pa bėgo į užsienį pasislėpęs ant prancužiško laivuko. Jo viešpatavimas užsibaigė gryna trag-k medija. Puma buvo aštrus despotas, o generolui Simon užėmus sostapilę, Aleksis išbėgo gavemis žmonių apšvilptas, prie ko vienas negras užgavo savo buvusį valdovą su kumščiu į žandą o kokia ta bobelka įspovė į akis. Visi šalis dabar ranko e trijų didžųjų generolų: Simono, Firminų ir Fouchardo, kurie kiekvienas tro štai už imti prezidento vietą ir delto tai pasistengė ir Aleksio valdžią sugriaut. Manoma yra, kad da ir tarpejų revoliucijos vadų kilis kova, kuri daugiau kraujo reikalau, negu dabar perėjusi revoliucija.

Anglija. Moteris sufragetės vėl pradėjo kovą su valdžia reikalaudamas sau balsavimo teisių. Pereitą savaitę Londono moteris susirinko į Alberto Salę, kur buvo mitingas Laisvamųjų Moterų Sąjungos, turinčios 5000 narių, ir prisiekė, kad važinėjantiems parlamento šnariams su prakalbomis visur jės darys triukšmą ir rikoms jų prakalbas į tą susirinkimą buvo atėjęs finansų kaclierius Lloyd George, didžiai svarbi ypatą, kuriam pradėjus kalbėti į moteris, kad ju klausimas jau ketinamas parlamente pakelti moteris emė jam rėkr. Jų balsą norėjo užmušt salės vargonininkas, pale dęs visus vargonus, bet jo vargonai nu-kendo moterų riksmu. Įbėgo policija, bet moteris išsitraukė iš jo skvernų botagus ir emė luptvyrus. Ant galo vienok viskas

nusiramino ir kanclerius George gavo progą apreiškinti, kad valdžia esanti sumaniusi įnešti parlamentan projektą apie moterų teises. Ateinančiais metais sakoma Anglijos moteris jau balsuos rinkimuose ant lygios su vyrais.

IŠ VISUR.

Nesenai Prancuzijoje išleista įstatymai, kurie daleidžia moterims būti išrinktoms į trečiųjų teisejus, iškilus kokiems kivirčams tarpe darbo davėjų ir darbininkų. Pasirodė pastebėtinai moterų veiklumas: kur vyrų teisejų dar negalima būti gauti ir priprašyti, ten moteris jau turi pastatę savo kandidates. Teisejai moteris taip guviai moką sutaukinti priešininkus, kad tuli prancuzų laikraščiai ne iš juoko pataria visokių teismų profesiją pavesti vienoms tik moterims.

Genevos pirmiečiai pradėjo iš naujo telkti minių susirinkimus ir rinkti parašus po aštuonias protėsto Sveicarijos valdžiai, kuri išdavė carui rusų revoliucionierių Vasilieva, dabar kankinamą Penzos kalėjime.

Iš Manilos, ant filipiniskų salų, rašo, jog pereitą savaitę į audrą pateko garlaivis „San Pablo“ ir tapo sukultas. Ant laivo buvo didelis skaičius darbininkų, kurie iš San Fernando buvo išvažiavę ryžių pjauti, turbūt ant uždabū ir sykiu pražuvo. Daskatoma pražuvusių 80 žmonių, vos tik keletą kitas laivas pagriebė gyvus iš vilnių, jau po kelių valandų garlaivini pražuvus

Vienas Indijos laikraštis apskelbė savo skaitytojams, kad už ateinančius metus galės apmokėti prenumeratą ne pinigais, bet prisijusdami nukirstą angluko galvą. Anglijos valdžia, po kurios globa tes Indijos kraštas stovi, bandė to laikraščio redaktorių areštuoti, bet atėjus į redakciją zandarams, užpuolė juos indusai miesčionys ir mirtinai apkulė.

Paryžiaus teismai toliau lukštena pribrendusį didelį skandalą, apie kurį pereitame numery trumpai minėjom. Teistojas André iškvotė ponį Steinheil ir pasiaiskino keletas įdomių smulkmenų. Pasirodė, jog šita poni užmušė savo vyrą ir motiną. Paskiaus prisiviliojusi didžiuną Feliksą Faure, seniau buvusį Prancuzijos prezidentą, pereitam gegužės mėn. jam regis uždavė nuodų. Faure jos namuose pradėjo draskyties ir numirė, pirma to išpešęs palaidunei savo mylimajai plaukštą plaukų iš galvos.

Rymo laikraščiai praneša, jog popiežius Pius X. pagavo pavojingą šaltį, kurs išplėtojo plaučių uždegimą. Atėjusių maldininkų prie popiežiaus nebepreileidžia.

Tarpe keistos rušies laikraščiu vienas tokis užgimė šiomis dienomis Paryžiuje. Jo uždavinis yra sujieškoti vy-

rams pačias ir pačioms vyrus. Ir sako, kad laikraštis puikiai bujoja, skaitytojų skaičius auga, kaip ant mielių! Amerikoje pabašų laikraščių, ir gi ikvalios, kad ir va paminėjus „The Divorce-Seekers News“ (Persiskyrimų jieškantiems žinios), „How to get a government office“ (Kaip įgyt valdiškas vietas), „How Mother Used to Cook it“ (Kaip mamutė virėavo), „The Lovers' Friend“ (Isimylėjusių draugas) ir daugiau kitokių juokingais vardais ir tikslais laikraščių.

I Kijovo karės apskričio teisma patraukta didelė daugybė revoliucionierių, kaltinamų už revoliucijos darbus čielų trejų metų: 1905, 1906 ir 1907. Tarpe apkaltintųjų yra iš visokių partijų: soc. revoliucionierių, demokratų, valstiečių sąjungos, bundistų, sionistų-socijalistų ir Ukrainos soc. demokratų. Vienas yra buvusis pirmosios dumos sąnarys — Semeta.

Vokietijoje valdžia mat uždraudė lenkams kalbėti savo prigimta kalba viešuose susirinkimuose, o vokiškos kalbos lenkai labai neapkenčia, todėl įėjo madon dabar „tylus susirinkimai“. Iš Reino provincijos praneša, kad lenkai savo susirinkimuose šnekasi per korteles, užrašinėdami ant jų savo nuomones ir perduodami savo pirmsėdžiui, kurs paskui ant didelės lentos trumpai parašo sutrauką, ko didžiuna susirinkusių nori. Tai rodo labai sunkus darbas, bet tokiu budu tampa išpildytas vokiečių valdžios įstatymas, kurio išpildymą susirinkimuose kietai prižiūri zandarai.

Lodžiuje įvyko juokingas tarpe valdžių nesusiartinimas. Zandarų valdyba nusipuntė policijos aresto užveizdetojui Fedorovui 22 paspartų tenai sėdinčiųjų politiškųjų. Tas, neperskaitęs popieriaus, emė ir išleide visus tuos žmones, tuometarpu jam reikėjo tik tuos pasportus pas save pasi laikyti. Pasigedus klaidai suskato paleistuosius jieškoti, kuriuos visus, išskiriant du spėjusiu pasislėpt, vėl areštavo. Visi tie kaliniai buvo pasmerkti administratiškai iš tremt.

Rusų laikraščiai rašo, jog jų valdžia emė kažkodėl sijoti armiją; nesenai prasalino nuo tarnystos 13 admirolų, a dabar net 63 generolai esą pažymėti išvyt iš armijos.

Petrapiles teismo rumams parėjo nagrinėti įdomi byla, be kaltininkų. 1905 metuos viename Pabaltijos miestely buvo nužudytas revoliucijonierių vadas Feldmanas. Po tam ant rytojaus rasta papjautas šnipas Gulbė. Dėl Gulbės užmušimo buvo patraukti atsakomybėn du revoliucionieriai, bet teismas negalėjo jų teisti, nes abudu buvo jau sušaudyti už kitokius prasikaltimus. Buvo dar kitu du kaltininku prie to patraukta, bet ir tie negalėjo dabar atvykti į teisma, nes abu jau yra ištrėmė. Taip ir pasiliko teismas neišpildytas....

IŠ AMERIKOS

Banko laupytojas per gilai ilindo.

Pittsburg, Pa. prisaiķintų jų teismas pasmerkė 15 metų kalėjimo Wil. Montgomery, buvusį Allegheny National banko kasierių. Jis tiek vogė iš savo banko pinigų, kad ant galo kasoje nieko nebėliko ir buvo prisieję visai banką uždaryt.

Pragaiszingi Ivanai.

Iš Guthrie, Okla. žinios pareina apie pakilimą vandens upėse šių valstijų: Oklahoma, Texas, Missouri ir Kasnas. Tulose vietose kyla po pėdą į valandą, nes lietus be pertrūkio lįja. Viršū minėto miestelio apygardėse prigėrė lietuje 7 žmonės, o apie 5000 tvanas iš namų išvijō. Padaryta nuostolių apie keletą milijonų dolerių.

Krasa neapsimoka.

Vašington, D. C. vyriausis Jungt. V. pachtmeisteris Meyer apskelbė visuomenei metinę krasos apyskaitą, iš kurios matosi, jog Amerikos žingunė toli neapsimoka. Metų bėgyje suimta už įvairius siuntinėjimus ir krasos ženklelius \$208.351.886, ir suėsuš išlaidas pasirodė, kad įplaukos jų neapdengia net ant \$16.873.222, vadinas didžiausis nedateklus, kokis kada buvo žinomas. Ateinančių metų nedateklus pereisias net 16 milijonų. Dailukas yra tame, kad gelžkelių kompanijos neišpasakytai brangiai nulupa nuo krasos istaigos už laiskų vežiojimą.

Panamos kanalo leszes.

Panamos Susmaugos kanalo komisijos pranešime skaitome, jog prie kanalo kasimo darbas jau kaštavo Amerikai \$120.964.468.58. Siemet kongresas tam tikslui paskyrė \$29.177.000. Darbininkų stovi ant apmokamojo listo 43.057, iš kurių 30.999 yra negrai. Metų laiku atvežta į ligonbučius 27.523 darbininkai, iš to skaičiaus 929 pasimirė.

Idomus keleiviai.

I Los Angeles, Cal. pribuvo Vokietijos ciklistas Rob. Hellman ir jo bendras ungaras Jean Weldon, kuriedu keliauja aplink svietą ant dviračių. Liepos pradžioje jie iškako iš Paryžiaus taip sau dėl smaugo pasivažinėti. Paskiaus su mislino atlikti visavietinę kelionę už dovana, kuri dabar yra paskirta tam iš jų, katras pirmasis pribus Paryziun apsuks svietą. Paskiaus prie jų prisidejo da ir amerikonas Fisher iš New Yorko. Bet Hellmanas jau kelis šimtus mylių abudu kitu pralenkė.

Laiszkai Vokietijon po 2 centu.

Vašingtono vyriausis krasos viršininkas Meyer apskelbė naują padaviją, sulyg kurio visi laiskai iš Amerikos į Vokietiją, einantys tiesum jų keliu, nuo 1-mos sausio tesimokės po 2 centu. Tie gi laiskai, kurie siūs per Angliją ir Prancuziją, pasiliks po senovei ant 5 centų. Dabar siuntejas turės spēt, kur linkui jo laiskas bus vežamas. Bet

kelintas galės ispēt! Reikia pasakyt, kad p. Meyeris paliko savo apskelbimą tik sau žinomu.

Vengrai socijalistai vienijasi su anglais.

Pereitame pavasaryj, balandžio mėn. Šiaurinėje Amerikoje susitvėrė vengrų socijalistų sąjunga. Dabar gi ta sąjunga padavė išlygas amerikonų „Socijalist Party'jai“, ant kurių ji nori prie šios partijos prisidēt.

Nebebus „naktiniu raiteliu“.

Louisville, Ky. tapo padaryta sądora tarpe tabako augintojų, taip vad. „Burley Tobacco Society“ ir trusto „American Tobacco Co.“ Augintojai ilgus metus kovojo su trustu, kuris norėjo juos priversti, kad parduotų tabako lapus svara po 5 centus. Trusto sąkrovos dauzydavo, apsideję maskas augintojų vyrukai, išgarsinę „naktinių raitelių“, dau geliui išperdavo kailį ir kitokias klastas padarydavo tiems, kurie trusto tabaką vartodavo. Dabar gi augintojai laikina kovą laimėjo. Trustas nupirko nuo augintojų 42.000.000 siemetinio tabako po 15 c. svara, o ne po 5 c., kaip siule. Taip gi ant toliaus tapo nustatyta kaina ir augintojai nutarė „naktinius raitelius“ panaikinti.

Iš Lietuvosku dirvu Amerikoje

Ashley, Pa. Lapkr. 22 d. čionai atsibuvo prakalbos ir leklamacijos, parengtos per I.S.S. -95 kuopa. Susirinko skaitlingas būrelis, kurių čia gyvena virš 200 ir kurie dar tebe miega vystykluose, kuriuos buvo motina suvysčiusi. Paskirtos dienos laukem, kas čia nusidės, nes visai buvo kalbėta: vieni sakė gerai, kiti dar geriau: „ką čia, socijalistai rengia prakalbas; reikia sugadint jiems!“ Bet pasikešinimas nuėjo veja's.

Diena buvo grazi, todėl priblikos prisirinko pilna svetainė. p. A. Valinčius atidarė susirinkimą ir užkvietė kalbėtojus. Fr. Živatkauskas užėmė pagrindas grazią prakalbę apie darbininkų sunkų padėjimą. Jo kalba publikai patiko. Paskui buvo užkvietas p. St. Saudas, kurs kalbėjo lenkiškai ir ragino lenkus ristišties prie visavietinės organizacijos — socijalistų. (Čia lenkai visai da tebe miega fanatizmo snauduly; nei su žiburiu nerastum vieną žmogų protaujantį apie ateities gerovę). Paskui kalbėjo Jonas Jones kalnakasių unijos organizatorius, kurs taip gi ragino ristišties prie vietinių socijalistų. Toliau kalbėjo V. Kreivenas, kurs čionai lapkos mus apygardoj organizuodamas anglekasių uniją (antru kartu laikė prakalbą). Ragino ristišties prie organizacijos, paaiškindamas, jog kur vienybė ten ir galybė, nes tik per susirišimą galima iškovot sau geresnes teises. Ant galo kalbėjo A. Kalnis, kurs ragino vietinius lietuvius prisidėti prie vietinės kuopos. Kalbėtojų triušas nepasiliko be pasekmių, nes prisirašė tris

nauji draugai. Tarpuose kalbų ir ant galo deklamavo įvairias ir labai grazias eiles Emilija Grybūtė iš Scrantono. Publika kaip kalbėtojas, taip ir deklamatorei kiekvieną sykį dėkavojo triukšmingais delnų plojimais. Aukų surinkta \$2.20 uždengimui svetainės lėšų.

Prakalbos padarė labai gerą ispūdį, nors žinoma, kad teisybės žodžiai da nevisiems patinka, ypač kurie da republikonų yra laikomi ant virvutės. Jiems socijalizmas labai baism atsivaizdina, esą: „kas gi bus tada, kaip socijalistai paims valdžią į savo rankas ir sukonsfikuos visą tautą“. Mat nabagai mainierėliai bijosi, kad socijalistai iš jų neatimtų maininių kelinių.

Adolfas Žekas.

Minersville, Pa. Mūsų

vietinė I.S.S. kuopa savo susirinkime svarstė užmanimą p. V. Jokubyno sutverti fondą šelpimui mūsų vargingai gyvenančių raštininkų, kaip tai Jovaro, Zemaitės, Stiklelio ir kitų. Mes atradom labai reikalingu tokį fondą ir nutarėm paremti. Todėl mus kuopa paskyrė dvi moteris pereit per lietuvių gyvenimus renkant aukas su paliudijimu nuo vietinės kuopos. Perejom, tik žinoma ne per visus ėjom, tik pas tuos, kurie šiek-tiek „laisvesni“, kurie supranta ir prijaučia. O da ir nuo tokių kaip kur gavome išjuokti arba gražių žodelių išgirst. Ale tas tai nieko, yra žmonių, kurie netiek nukencia. Šiek tiek surinkom. Vaikščiodamos radom visokių nuomonių. Paduosim nekurių mintis apie aukas. Vieną šeimyną žinojom nuo pirmiaus, kaipo laisvą, skaitančią laikraščius ir turėjom viltį rasti pritarimą. Bet kitaip atsitiko. Kad neprisidėjo su aukomis, tai nedvyai, — galėjo neturēt tuom laiku; ale mums aiškino ir tvirtino tas blaivus, skaitantis laikraščius žmogus, kad jokios aukos nereikalingos. Jis iš širdies pasakojo, kad aukos visokios tik redakcijų biznis esąs ir ten jos pasilieka, jeigu ne visos, tai didesnė puse. Kad taip kalbėtų žmogus tamsus arba kokis girtuoklis, kuris neskaityt jokio laikraščio, tai būtų nekeista. Bet, kad taip kalba susipratę žmonės, tai labai negeistina ir liudna. Butų maža bėda, kad tokie žmonės patį sau turėtų tokias klaidingas mintis, bet kad jie platina jas tarpe savo draugų arba kokiam susejime ir kiti tam įtiki, tai nesmagu. Tas žmogus sakė gavęs paraginantį laiską rinkti aukas Kudirkos raštų leidimui, tai jis sakė, kad ir tam reikalui neverta duoti, nes V. Kudirka buvęs latrelis ir džiovos ligę gavęs nuo gerimo. Jis sakė pažinojęs Kudirką, esą neverta aukas rinkti tokiems. (Reikėjo pasakyt, kad Kudirkai aukų neberekia, nes jis senai pasimirė. Dabar renka jo raštams leisti, o ne Kudirkai. Red.) Mat kokių da yra pas mus „apšviestunų“. Mums rodos, jog butų gerai, kad redakcijos daugiau paaiškintų žmonėms, turintiems tokias klaidingas mintis, apie visuomeniškas aukas. Nežiur-

rint į visokius pajuokimus, mes vienok ėjom per stubelės ir surinkom šiek-tiek susėlimui raštininkų. Tuos pinigų kuopa po savo susirinkimui pasiūs į vieta. Aukavusiems istariame ačiū.

M. Malolavičienė.
J. Gudiniene.

Pittsfield, Mass. Miestu-

kas nedidelis, bet labai gražioje vietoj. Aplinkui lygus laukai su siubuojančiais gojais vasaros laikė. Čia gyvena daugiausiai turtingos šeimynos, kurių vasaros laiku privaziuoja iš didelių miestų linksmai laiką praleisti ir pakvėpuoti. Vasarą buržujų pilna kimština — tik supasi sėdynėse kas knyga, kas laikraštį nusitvėrė.

Bet kaip pažiūri, ir čia tas pats skurdas, ir vargingas padėjimas darbininkų, jeigu ne didesnis, kaip kitur. Čia šapos daugiausiai audeklinės ir uždarbiai visai menki — vos kokie 8 dol. ant savaitės vyrams, o moterims užtenka ir 5-6 dol. Retai katra įsivaro ligi 7 dol. ir tai reikia but jau išsilavinusiai darbininkei. O kai p dabartiniam laikė, tai ir tos pačios šapos vos po 3-4 dienas tedirba: kai-kurios šeimynos ir dabar didelį jau vargą atjaučia.

Pertat ir vietinių lietuvių pasilaikymas visai menkas. Čia lietuvių suvirš dvidesėtkis porų ir apie tiek pavienių. Draugystės jokios nėra, tik vienas sąnarys S.L.A. Laikraščių niekas neskaityt; reikia paraust ligi ausų išsitarus, kad vos tik 4 laikraščiai teateina: vienuos namuos „Tevynė“, „Lietuva“ ir „Vienybė“ ir da pas vieną apšviestuną „Saulė“. Jeigu bandai katra pakalbinti kad užsakytų laikraštį, arba siuli pasiskaityt, aiškini laikraščių naudingumą, tai spjauna ir gauni durnių. Ka ten esą vis rašo tik ant kunigų išmišlus ir visokias pliovones daugiau negu angliškų; tie bent tai laikraščiai, esą išėina po 10-15 lapų ir naudingos žinios; kiek brangi mėsa, kiek drapanos, apsiavimas, visoki tavorai ir tt. O parodyk, esą savo lietuviškuose, tokių žinių nėra.

Ir... parausti, kaip burkas lig ausų, nuo tokio baisaus sukritikavimo. Pradėk jam aiškinti, kad lietuviai da labai toli stovi nuo anglų atsilikę, anglai šimtais turi dienraščius, kur visokios begancios žinios gali tilpti, o lietuvių nei vieno dienraščio; ir tie patys nedėliniai nuskurdę vos tik užsilaiko. Anglų redaktoriai ir leidejai milijonus vartoja, o lietuvių badu miršta, nes nėra kam jų laikraščius skaityt; lietuvius myli pragert, o ne laikraštį išsirašyt, ir didelis skirtumas tarp dienraščio ir savaitinio: savaitinis negali tokių žinių talpinti, kaip apie kainas mėsą, duoną ir drabužius, užtat kad tos kainos tankiai mainosi, ryte pa-brangsta, vakare nukrinta.

Klausys lietuvis tavo aiškinių ir vistiek nesuspras....

Tulas vietinis, A. Poška taiesi važiuoti į Lietuvą, bet neturėjo pinigų. Todėl sumanė šiaip pasipinigt. Sukvietė draugus ant išleistuvių ir par-

ritino keletą bačkūčių miežinio skystymėlio. Visi gerai išūto ir jau rengėsi eiti namo, linkdami laimingos kelionės vaisintojui. Šis mat tikėjosi, kad draugai jam sumes ant kelio, bet matydamas, kad nesusipranta, kentęs nebeškenčęs sušuko: „tai ką, ar jus čia mįlijat už dyką gerėt!“ ir paėmęs kepurę ėjo rinkti sau aukas. Šie šypsojosi ir nenorėjo duoti, nes gal ir neturėjo. Todėl šeimininkas pagriebė kresę, bet svečiai jau buvo pasmukę pro duris.

Spalių mėn. atvyko čia iš Waterburio du broliai Gričiai ir užsidėjo bučernių. Bet tarp jų dviejų iškilo kokie ten nesupratimai ir kaip matosi baigia bankrutyt. Priežastis nesisekimo — tai viena, kad neparankioj vietoj, tarp dviejų įsigyvenusių vokiečių ir da sklėpely, kur niekas negali užtėmty, — antras, tie vyrukai netikė buvo tam užsiėmimui — mėgdavo labiau šiltai sau namie prie alučio, negu krautuvej: visų krautuves valioj, o jų žiurėk jau uždaryta....

Audeklinėje šapoj Ckot M. M. Co. supredentas užsimanė lietuvinis spausti prie mokslo: kiekvienas jo šapoj dirbantis lietuvis turi eiti į vakarinę mokyklą ir atnešti jam nuo mokytojaus raščiuką, kad buvo. Kas nenori eiti mokyklon, sulig tai dienai netenka ir darbo pas jį. Žmonelės bėsisiai to nenorėtų, net gaila žiurėk, kaip jie kankinasi; norėtų darbą ten pamest, bet kur tu garsi kiti! Taip ir varginasi. O čia lietuviai ir taip jau suvargę, norėtų pasilsėt, jie dirba blogiausius darbus, nuo visų stumdomi ir neapkenčiami.

Gyventojas.

Tev. Myl. Dr-tės reikaluose.

p. A. J. Povilaika „V. L.“ 48 N. nori įkalbėti, kad kuopos pačios turi apsimokėti prisijungimo knygelėms. Bet geriausias būtų būvę, kad Centro Valdyba pirma pati geriausiai apsimokėtų apie buvusius draugijos reikalus, pa kol duoda patarimus nariams. Aš esu buvęs porą metų TMD. centro valdyboje ir žinau gerai, kad visuomet buvo iš centro apmokėta lešos siuntinėjimo į kuopas knygelė; kamgi dabar apsimokėti kuopas arba, dar labiau, ypatingas katros organizuoja ir veria kuopas? Parėjus į kuopą knygelėms, kuopos viršininkas priimdamas turės užsimokėti iš savo kišenės, ba iš narių vargiai pasiseks atsirinkti. Kitas nepraktiškumas, kad siunčiant neapmokėtas knygas, priėmėjas turi veik dubeltavai ekspresu užmokėti. Kaip pirma buvo apmokama iš centro, taip ir dabar turi pasilikti: jeigu tos atmainos nėra dar pažymėta nutarimuose, tai p. A. J. P. kaipo kasieriui, nereiktų versti kitaip. Benorint taip taupinti centro kasą, kad paskui tie „apsviestiesniejie tautiečiai“ nepailstų pirma laiko ir nenustatytų taip karštai darbavęsi...

Kai-kurios kuopos prieštarausja, kad pirmasai susivaziavimas panaikino iš TMD. įsta-

tų 6 tų skirsnelį link dalinimo beturčiams knygų Lietuvoje. Bet pažiūrėkime į to skirsnelio pasekmes — kas yra gavęs tas „dovanas“? Visuose Europos lietuviškų knygynų kataloguose randame įdėtas TMD. leistosias knygeles, nors už jas į centro kasą rodo nei centas nėra dar įplaukęs. Kyla klausimas, kur tie knygynai gavo TMD-ės leistas knygas?

Pagal 1-mojo susivaziavimo nutarimus, regis bus mieliai siunčiama TMD-ės leistosios knygos į Lietuvą, ar kur tik lietuvių randasi, į visas viešias įstaigas, knygynus, ar draugoves; bet mums juk reikia žinoti, kad tomų knygomis tikrai naudosis tie, dėl kurių jos yra leidžiamos, o ne knygų perkupčiai.

Lietuviai-mylėtojai tevynės! Kiekvienas bukime TMD-ės nariu, o tuo syk galės koznas gauti mėnesinį laikraštį su geriais moksliskais straipsniais; tąsyk nereikės mums ginčyties, kieno raštus spaudon duoti; galės patilpti visų gerų raštinių veikalai.

M. J. Damijonaitis.

Rašliaviškos naujienos.

„Vil. Žinios“ praneša išesiant du nauju lietuvių kalboje laikraščiu: 1) „Žemdirbys“ du sykiu per mėnesį, leidžiamas p. Strazdo, Vilniuje ir 2) „Kaune „Vargonininkas“ prie artimiausių bendradabių: pp. Naujalio, Gudavičiaus, Nacevičiaus, kun. Jogmino ir kit.

McKees Racks'e. Pa. pasirodė 1 mas num. „laikraščio“ — „Lietuvių Žinios“, kurias leidžia plačiai žinomas vargonininkas p. Jurgis Baronas. Lietuviams, ypač literatūros mylėtojams, vertėtų jeigu jau neužsirašyti, tai nors pasiskubinti gaut bent vieną numerį to „laikraščio“ kurs lietuvių kalboje yra savo rūšies unikat. Tie kurie yra matę to paties leidejo anais metais išleistas ar tris numerius lakšto, vadinamo laikraščiu — „Griaušnas“, galės spręsti ir apie „Lietuvių Žinias“, nes tai yra toks pat „laikraštis“....

Mums rašo iš Chicago sekančiai:

„V. L. 46 N. patilpo žinutė, jog Chicagoje yra rengiama leidinė mėnesinis laikraštis — „Negeistinas Pilietis“. Matyt, ta žinia iš privatiškos ypatos gauta, nes nevisai teisinga. Rods buvo kalbėta apie tokį vardą naujai rengiamam laikraščiui, bet nepriimta. Lapkričio 26 d. susitvėre Chicagoje laikraščiu leisti bendrą kuopelė „Žinia“, kuri nutarė leisti mėnesinį laikraštį „Mūsų Gyvenimas“ su sekančiu programu: 1) ilgesni veikalai (tąsoje), 2) trumpos apyskos 3) dienos klausimai, 4) nauja rašliava, 5) eiles, 6) kritika, 7) bibliografija, 8 mišinys. Redakcija pavesta Br. Vargšui, autoriui žinomos dramos „Paskutinė Banga“, ir kitų veikalėlių. Joki apskelbimai į „M. G.“ nebus priimami, bus tai kaip ir kokia perijodiškai leidžiamaknyga, sąsiuvasis nuo 9x6 iki 48

pusl. kas mėnuo. Kaina: metams \$1.50, pavienis num. 15c. Dėlėi gavimo „second class mail“ mums reikia kuodau gausiai iš kalno apsimokėju sių prenumeratorių. Todėl vardan „Žinios“ užkviečiu draugus ir drauges su prenumerata.

K. Rutkus

2515 Kensington Ave.
Pull. Sta.
Chicago, Ill.

„Vilkyje“ rašo: „Išverčiau Emilijo Deringo dramą iš lietuvių senovės „Pojata córka Lizdeiki“. Pranešu tai, kad kartais kas kitas nesiimtų dirbti jau atlikto darbo.

Liudas Gira,

„V. Ž.“ N. 240 rašo: „Pranešu, jog jau išverčiau ir per taisyta I. K. Lisenko-Koničiaus 3 veiksmų juoką „Gyvieji nabašninkai arba iš senolikt jaunu“. Jau įstiončiau cenzuron leidimui įstatyti ant scenos. Lieuwanis.

Lietuvos laikraščiuose pasirodė apskelbimas apie naujai išleistą gražią Kraševskio apysaką „Kunigas“, kuri seniar buvo „Vien. Liet.“ išleista. Šiuom kortu vertės iš lenkų kalbos A. Vegele.

Vietines žinios.

— Paurėno konferencija atsišaukė į visus Rusijos išėivius, podraug ir lietuvinus, kad prisidėtų prie išliuosavimo Paurėno. Konferencijos adris: 320 Broadway, room 612, New York. Lietuvių draugystėms būtina reikia su jais imties už to didelio darbo. Rods ir lietuvių Brooklyne buvo savo panašią konferenciją sutvėrę, bet nesuprantama, kodėl ji taip ramiai silsis!

— New Yorke susitvėre rusų draugija „Mokslas“. Jos išplatintuose atsišaukimuose skamba, kad į draugiją priimti tikrai krikščionis ir „tikrus rusus“. Dvasiškuoju vadovu tos draugijos yra vietinis p. pas Chatovickis. Kitaip sakant susilaukėm laisvoje šaly pirmąją juodašimčių kuopą.

— Du nedoreliai vaikinai: James Starr ir Paul Graff tapo atgabinti pas magistratą ant Manhattan ave. ir uždaryti kalėjiman už pastvėrimą merginos Yetta Mamer, 16 metų, kurią laikė uždare tuščioje stuboj per šešias dienas. Beabejonės niekšeliai gaus už pelnytą bausmę.

— Ant Graham ave. iškilo juamių (tenement) gaisras kurį begesydami ugnagesiai rado kelnorėje gazė sumirkytą moterišką kikišką. Aišku, kad padegta. Tuojaus ugnagesių viršininkas ėmė su rutuliniu mastu mieruoti visas įnamių moteris, kad atrasti gauzoto kikiško savininke. Moteris pakelė riaušes ir išvijo viršininką stringuliais. Pas kvi visos moteris areštavo ir nuvarė išmieruoti moterei policijoje.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA.

KUR MŪSŲ PRATEVIAI?

Gerbiamoji „VL.“ Redakcija!

Meldžiu patalpinti šiuos kelis žodžius prie Z. A. straipsnių.

Sios galdynės mokslinėiai, taip vadinami bedieviai, o labjausiai Darvino pasekėjai, krikoduami katalikų bažnyčią, visuose jos darbuose užmetinėja jai visokias nedorybes. Tarp kitų, peikia jie jos nužeminimą žmogaus, — nes ji mat liepia žmogui išsipažinti savo nusidėjimus kunigui, tokiam pat žmogui, kaip ir jis, o prie didelių papiktinančių nusiidėjimų, net prieš visą bažnyčią!..

Greta šito, ji vėl gi liepia žmogui nesikelti į puikybę, kantriai nukentėti visokius nužeminimus ir skriaudas nuo savo priešų, ir jiems už tai geru atmokėti.

Teisybė, tas yra nužeminimu žmogaus, bet bažnyčia, liepdama žmogui pačiam nusizeminti vienkart jį išaukština ant viso sutvėrimo, padaro jį viešpačių visos gamtos bei gyvunų, sulygina jį ne kaip su pačiu Dievu, — padarydama žmogų žmogui broliu; o jeigu žmogus yra ant Dievo paveiklo sutvertas, tai tuomi jau suprantama, kad žmogus pasidaro lygus Dievui...

Dabar pasižurėkim, kaip mumis „išaugština“ mūsų mokslinėiai, Darvino pasekėjai: jie mūsų pratevius atranda tarpe gyvunų, ir dar beždžionių, salamandrų, driežų, o net ir rupužių! Iš tikro, tai garbi giminytė! Turime buti jiems dėkingi už išradimą tokių garsių pratevių. O jie, už tą savo didį darbą, nieko kito ir nereikalauja nuo mūsų, kaip tik... kad mes jiems be niekur — nieko tikėtumėm!

Broliai ir seseris! Tikėkim jiems! Tikėkim kuogreičiausiai, nes kitaip busime pavadinti tamsuoliais, egoistais!.. Nors didžiausius mokslus pabaigtumėm, nors visą savo amžį pašvestumėm visuomenės gerovei, tai vistiek mūsų prateviai bus salamandros, driežai, rupužės... O jei kas nei penkių nemokės suskaityti, bet tikės jiems, tai bus „šviesūs“ žmonės, ne egoistai. Tik tokį tikėjimą turintys bus „apsišvietę“, kiti visi — „tamsuoliai“.

Kam tat mums tos mokyklos, kam mums mokinties, galvą sukinti už dyką, jei ir taip lengvai galima palikti šviesiais — įtikiantį p. Z. A. straipsnius „apie mūsų pratevius“?..

Kaip aš, žinoma, tamsuolis, egoistas, nieko nesuprantas, jeigu jau panorėčiau surasti savo pratevius, tai greičiausiai juo jieskočiau tarpe kiek tiek išmintingėsių gyvunų, kaip va: paukščių, kuriems vis gi geriau buvo seniau ir dar lakioti padangiais, negu mūsų prateviams driežlams volioties po purvynus. O, ir dabar žmogus labai mėgtų pasikelti augštyn, kuoaugščiausiai, kuotoliausiai nuo tų žemės dulkių! Išradus orlaivius juk mes ir grįžtame prie paukščių, jeigu jau savo paėigą nuo gyvunų išvest... Kodėl tat nepasilikome buti paukščiais, jeigu kada evoliucijos bėgyje jais buvome — atsakykit man lietuviški darvinistai!

Bet kodėl mes nejieškome savo pratevių nei tarp arklių gimines? juk tie už visus panašesni mums? Jie taip pat, kaip ir mes, per savo nesupratimą, duodasi kinkyti į ratus ir valdyti vienam žmogui šimtai, daryti su jais, kas tik jam patinka, už ką jie gauna su botagu ir saujašieno pasigrauzti. Jeigu jie žinotų silpnumą to žmogaus, to savo pono, valdono, o savo stiprumą, tai jie senai butu jį į pipirus sumalę ir pasibarstę jais sau šieną dėl skanumo. Dabar gi nors kartais katras iš jų ir bando pasipriešinti, bet gavęs gerai su botagu ir vėl eina galvą nuleidęs.

Tai bene tie tikrai ir yra tikri mūsų prateviai?...

Paukščių Draugas.

Garbi Redakcija!

No „VL.“ ant puslapio 4to žiniose „Iš Amerikos“ patėmėjau vieną išradimą: „Bulvės ant medžių“. Koks ten farmeris Wilsonas išauklėš ant medžio bulves, įčiepįjant geltaujanį pomidorą su saldžiosios bulvės ataugomis.

Aš to visko gerai nesuprantu, ar Connecticuto valsčiuje auga tokis geltonas medis pomidoru vadinamas, ar Wilsonas įčiepįjio į pomidorą, kurį čia vadina „tomeite“? Aš nelabai norėčiau tikėti, kad saldžiosios bulvės

augtų ant medžio taip, kaip obuoliai ar kriaušės, kadangi tos bulvės bijosi saulės, taip kaip ir kiekviena bulvė ir reikalauja daug žemės sulčių ir drėgmės, nes tai yra šaknis.

Jeigu Wilsonas įčiepįjio saldžiosios bulvės ataugą į pomidorą, tai tas jo išradimas yra niekai. Saldžiosios bulvės sodinasi visados iš ataugų. Įčiepįjio į pomidorą (paprastu budu) žinoma, lengvai prigys ir augs, — nes tosios bulvės virkščios driekiasi pažemini, taip kaip ir dynių arba agurkų. O pamidoras yra žemungio: kaip tik ta virkščia dasigauna žemės, tnoj leidžia šaknis į žemę ir užimezga bulvę. Kur dings tada šita bulvė: ant viršaus ji juk nekabos, taip kaip pomidorų obuolis kabo — pomidoro stiebas yra persilpnas, kad dalaikytų saldžiąją nors vieną bulvę.

Aš pats esu išauginęs saldžių bulvių tokių, kad iki 12½ svaro sunkumo viena tik bulvė svėrė.

Be to butų su Wilsono metodu ir keblumas: pirmiausiai reiktų prisodinti pilną daržą pomidorų (tomeičių) ir išauginti pomidorus, o paskui nupjaustyti pomidorus ir kiekvieną įčiepįjti. — Tai daug geriau bulvių ataugas sodinti.

Tas Wilsono išradimas tai tik jo fontazija. Thorp, Wis. T. Kavaliauckas.

ŠPIKUČIAI.

SMUKLININKO ŠIRDIS.

Smuklės tarnas: Gaspadoriau, tas ponas, kurį mes tik ką už valandos girtą išmetėm, jau vėl čia!

Smuklininkas: Tai atneškit jam užką ir vyno kvortą.

STORPILVIŲ SIELONE.

1mas storpilvis: Na, jau su mano pilvu tai da nėra taip blogai: aš galiu dar nors kojų galus matyti, tiesiai stovėdamas.

2ras storpilvis: Taip, bet kokios tai tavo ir kojos!

—Geradėjeli! dar nieko šiandien neragavau....

—O kodėl tu, palaidunc, ne dirbi, toks sveikas?

—Ponuli, jeigu dirbčiau, tai da labiau valgyt norėtuši....

DALYBOS.

Du neregii ubagu sėdėjo prie bažnyčios durų. Praeidamas pro šalį tulas juokdarys pasilenkė prie ubagų ir tarė: „Se, pasidalinkit!“ ir nuėjo šalyn nieko nedavęs. Ubagai mįslydami viens ant kito, kad paėmė išmaldą, ėmė ginčyties, o neužilgo susikibo už plaukų. Tada juokdarys priėjęs tarė: „Matau, kad judu iš tikro esate neregiai: še-jums jau po ditką!“

KITAI SUPRATO.

Bernas: Jau parvežiau, gaspadorėli, kanivolą.

Gaspadorius: Kam kanivolą? Tik aš ta ve, bezmėne, pačiai daktaro pasiunčiau!

Bernas: Ak, gaspadorėli! Jūs apie daktarą nieko neminėjot, tik liepėt greit važiuoti, sakėt: ta sena kumelė susirgo! — Ežys.

—Tai ką, jau palaidojot savo vyrėlį?

—Palaidojau tą balamutą; dabar nors busiu rami, nes žiniosiu, kad nebesivalchioja niekur naktimis!....

— Oi-oi, kad tik šiandien nebutų kokio užvaziavimo traukinis ant traukinio!

— Kodėl taip bijai, Ickau?

— Bo aš, tamsta, turiu šiandien su savim pilną ragožę kiaušinių!

GYVI STEBUKLAI.

Pas mirštanti pašaukė du garsingu daktaru. Abudu pakiša rankas po kaldra ir jiesko ligonio pulsą.

— Tai dyvai! — sušuko vienas daktaras: — žmogus jau beveik miršta, o pulsas taip puikiai eina!

— Drauge — šnibžda jam antras daktaras, — jįs mano ranką spaudžiate....

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLILOGIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

vius trukdė ir neleido užsiimti tikrais žmonių reikalais. Męs tikrai esame išvilkti iš sunkių rūbų, kurie mūsų pratevius painiojo, ir tikrai tiek. Męs esame kaipi kudikis, kuris tik ką išmoko atsistoti ir vaikščioti. Iš kudikio pusės tai išrodo didelis nuotikis, kada jis pradeda savo pirmuosius žingsnius. Gali but jam tuomet matosi, kad vargiai ką svarbesnį jis toliau bepadarys; bet metams praėjus jau jis užmiršta, kad buvo laikas, kuomet negalėjo vaikščioti. Atsistojęs ant kojų jis jau toliau pamato, o vaikščiodamas daugiau atsizino. Suprantama, kad iš jo pusės žiūrint buvo tai didelis atsitikimas, kada jis pradėjo vaikščioti; bet tai buvo tik to atsitikimo pradžia, o ne užbaiga. Jis tik pirmą žingsnį į savo tikrąjį gyvenimą iškėlė. Išsilinosavimas žmonių iš po fiziško ir protiško darbo vergūvės, iš alinančio sielvarto vien tikrai apie savo kuno užlaikymą galima palyginti prie antro žmonių atgimimo, be kurio pirmasis užgimimas būtų pasilikęs žmogui bereikalingu; pirmą gyvenimas buvo sunkenybė, o atsigimus pasiliko nuolatiniu džiaugsmu. Nuo to laiko žmonių užaugę ant naujo laipsnio, kur prasidėjo plėtojimas jos dvasios, tobulinimas jos prakiliųjų jėgų, apie kurių buvimą žmoguje mūsų prateviai vargiai net tenujantė. Vieton išgastingos devyniolikto šimtmečio bevilties, vieton tamsiausio nebeištikėjimo į žmonių ateitį, męs gavom pilną šviesių lukesčių amžį, kuriame tapo suprasta, jog žmogui verta yra ant svieto gyvent, kada atsidarė platus kelias žmogui eiti pirmyn. Augščiausis siekinis, vertu triuso ir pasišventimo, tapo pripažinta tobulinimas žmonių nuo gėntkartės į gėntkartę fiziškai, protiškaai ir doriškai. Męs tikim, kad ant galų galo žmonių pirmą sykį pasimate savyje dieviškąjį idealą ir kiekviena jos karta yra žingsnis pirmyn.

„Jūs gal paklauskite mane, ką męs pamatysime daugelini gėntkarčių praėjus? Aš atsakysiu, kad prieš mus tiesiasi nepermatomos tolybės kelias ir jo galas pradingsta tolimoje skaistybej. Dvilinkas yra kelias žmogaus sugrįžimo Dievop, „į mūsų namus“; sugrįžimas individualo (paskiro žmogaus) mirties keliu ir sugrįžimas visos žmonių evoliucijos keliu, šurandant tikraosius ir tuomtarpu dar mūsų akimis nematomus dieviškosios kultūros grūdėlius. Su ašarele akyse už tamsią praeitį męs kreipjamės į žibanią ateitį, ir primerkė raibstančią lielėlę, žengiamę priekyn. Užsibaigę ilgą ir sunki žmonių žiemą. Prasidėjo jos linksmas pavasaris. Perplyšo žmonių chrysalis (kiantas). Prieš ją atsivėrė dangai“.

PERSKYRIMAS XXVII.

Aš niekuomet negaliu išsiaiškinti, kodėl man nedėdienio prievakariai, per visą gyvenimą budavo atveda į mano omenę melancholią (liudnas mintis); regis visos gyvenimo spalvos nublanksta ir visas išrodo nuobodum ir stumančių šaly. Mano prievakarių valandos šventadieniai lig nuleisdavo savo sparnus žemyn, ir nusilpę, negalėjo pakelti mano minčių; ir juo gilyn pasinerdavo dienos šviesa ir nakties gludumas, tuo sunkiau bejudėjo mano vaidentuvėje gyvybė. Gali—but, kad tokis mano pobudis, iš dalies, ir dabar man save prisiminti, nes neveizdint pilnai persikeitusias mano sąlygas, aš sulaukęs šita nedėlvakarį—pirmąjį 20 tamę šimtmetį—ipuočiau vėl į senovišką giliausį dvasios liudnumą.

Klaidingas būtų manimas, jeigu sakytum, kad mane prisilgė tik senobės paprastoji melancholią, apie kurią tik ką kalbėjau: priešingai, aš jutau, kad manijie liudnos mintis užgimė dėlei mano istabaus padėjimo. P. Bartono pamokslas, iš kurio aš supratau, kaip tai platus doriškas griovys žiopso tarpe šito šimtmečio ir tojo, kurį aš palikau, išsiauė mano sąmonėje neišpasakytą ilgėsi prieš ko tai. Rintai ir filosofiškaai jo iškalbėti žodžiai išpandė į mano omenę maistyus jausmus—gailumo, akyvumo ir nekentimo anosios pasibjaurėtiniosios gadynės, kurios gyvatstovu aš dabar esu.

Dabar aš supratau, kad visas malonumas ponų Lit, ypatingai Juditos užojasmė linkui mane yra tai jausmai ne jų, bet visos tos gėntkartės, prie kurios jie priklauso. Jie mane glamonėjo iš pagalos. Ir kada man perbėgo tokia mintis linkui dak taro Lit ir jo meilios žmonos, nors buvo man labai skaudu, bet galėjau taikintis; bet pamislinus, kad rasi ir Judita tik pagailą dėl mane jautia, buvo tai didesnis skausmas negu aš galėjau pakelti.

Tas faktas, kurs vėlai dabar man į galvą parėjo, atidarė man akis prie kito tulo dalyko, kurį skaitytas jau gal ankščian patėmijo, kad—mano išimylėta Judita!

Ar gi tai istabu išimylėta? Atsimint tik reikiatą laiką, kada mūsų pažintis prasidėjo, kuomet jos

rankos ištraukė mane iš pasvaigimo verpetų; atsimint tą, kad jos užojasmė buvo man tuomi gyvybės kvapu, kuris pastatė mane į šita naują gyvenimą ir padėjo man visur atsiremti; atsiminti, kad aš buvau įpratus žiūrėti į ją kaip į tarpininkę prie mane ir šio naujojo svieto, ko nei jos tėvas negalėjo man užvaduoti,—vien jau tik šitos sąlygos buvo man užtektingos ją pamylėti visai kitokiais jausmais, negu paprastai išimylėjimais, neimant pagaliaus į atydą jos pastebėtiną gražumą ir meilumą. Jau vien tik iš to ji man turėjo atrodyti tokia mergaite, kuriai lygios nėra ant svieto. Pasijutęs šias mintis pas save greitai ir vėl susizgribau, kad tokia viltis yra dideliai paika. Ir vėl save drąsinau, ir vėl stumiau mislį šaly. Tokia vidurinė mano sielos kova suteikė man dvigubą širdies skausmą: kaip paprastai išimylėjusio ir neturincio vilties buti mylėtu ir kaip nuo visų aplėisto svetimame pasaulyje.

Mano šeimnininkai regimai patėmijo, kad aš kankinuosi ir kaip įmanydami jie visi stengėsi mane linksinti. Aš pastebėjau, kad Judita buvo ypatingai dėlei mane susirupinusi; bet išimylėjusių jausmai visuomet atbuli ir aš nusikratęs svajonę apturėti nuo jos ką nors daugiau, jau nieko gero dėl savęs jos užojasmėje nebegalėjau matyti.

Artinantis prietamai, išbuves beveik visą pusdienį vienas sau kambary, išėjau į sodną pasivaikščioti. Diena slinko jau vakarop, o ramus oras buvo pripildytas drangnu rudens kvapsniu. Atsidūręs ties urvu, aš neišturėjau neužėjęs į savo požeminį kambarį, kur prisėdau ant kreslės. „Tai vienintelė vieta, kur aš turiu namus,—sau vienas kalbėjau.

Tai buvo laisves dienose.

Laisvės dienos Rusijoje bus atmintyje daugeliui, nes jose buvo atlikta darbų,—tokių darbų, kurie kartais pamislijus, priverčia žmogų sudrebėti šaltais virpuliais....

Manifestas!... Riksmi ant rinkos!... Kai—kur girdėtis balsas dainavimų—marselietės.... Štai burelis eina dainuodamas, su jaunu Trakimu ir senuku Mironu prisakye.. Bet jie jau perdaug prisigėrė laisvės, perdaug prisidainavo dainų, todėl valdžia suskato suturēt jųjū karštį „laisvės“ maišą užrišo, ir štai atsiveja paskui taji mus linksnų burelį gauja valdžios tarnų—akimirksnis—ir pasirodo na gaikos, šaudyklų kulbės,—ir mus burelio pradžigimas suskysta—karštį atausina nagaikos, burelio nariai perimti baimės, kiti sugriebę „gardų“ smugį—išsisklaisto,—dar akimirksnis ir pasilieka tik du karzygiai,—jaunas Trakimas ir senas Mironas. Dar minuta, ir mus karzygiai sukruvinti, surakinti į geležinius,—taip gi prirakinti prie viens kito,—atsiduria už tvirtovės sienų....

Miestas didelis. Žmonės—gyventojai ruošiasi prie švenčių.

Nenupuola dvasioje mus karzygiai ir užmuro sienų, surakinti į grandines.... Prigimimas traukia juos prie žmonių, traukia noras praleisti šventes drauge su visais, kaip visada... Ir jie su dideliu vargu išgriauna sienos tarpą, išlenda, perlipa per atsargos mūrą, praeina pro sargybą ir atsiduria ant lauko, atstu nuo judėjimo, ant laisvės....

Tvirtovė atliko toly, užpakalyj. Aplinkui tyki ir šalta sniego lyguma. Vakariniėje nigloje pasikavojo miesto žiburiai. Ten—kur tolyj sugaudė varpo mašimas. So balsas bangomis pasiliejo tylumoje ir apmirė aškiame, šaltame ore.

Po pirmam skambėjimo garsui sekė antras, trečias, ir lygumą apėmė tykūs, gaudūs balsai. Rodesi, jie gimsta kur—nors po žeme, ir išsimuškė iš po josios, kyla į šaltą padangę ir ten išnyksta platumose.

Užgavus pirmą sykį varpui, senukas apsisistojo ir dievobaimingai persizėgnojo.

—Ant „vakarinių“ varpuoja.... Dievateleisk! sušnabzdėjo jis.

—Na, na.... dėduk.... eikiva!

—Juk ir taip einame, nestovime ant vietos.... Sunku—Trakime....

Palengvėlio jie slinko pirmyn. Kojos slidinėjo ant kietai smušto sniego, ir, tai vienas tai kits, tankiai puldinėjo į vaziuotųjų išmuštas sniego duobes. Kadangi jie buvo prirakinti prie viens kito, tai griudamas viens, visada patraukė prie žemės ir kitą. Kartais girdėjosi keiksma žodžiai ir žvangėjimas grandinių. Senis sunkiai kvėpavo.

—Prisitąsiau.... Palaukėk—atsikvėpsiu....

—Kur prisitąsėi?! Tris žingsnius nužėgėm, o tu jau liežuvį iškišėi.... Tuojaus pašyvas, kada pasiges mūsų nesant!

—Ne užtėmys.... Girdi, tik ant „vakarinių“ varpuoja... Ak, senatvė.... Be reikalo pabėgau....

—Na, na.... žingsniuok! Nebučiau su tavimi susidėjęs, jeigu ne grandinės!

Jųjū rankos buvo sujungtos tvirtu geležiniu retėžiu. Jie stengėsi žingsniuoti, eiti greitai, koja kojon, kad ne kenkti viens kitam.

Buvo šalta. Jų kunus, po plonais skarmalais šaltis kiauriai perėmė, tarsi aštriais nagais; jis tarsi badė į jų veidus šimtais aštrių adatų; geležinis žiedas, juos suvienijantis, degino jų rankas šalčio ugne. Iš akių ritėsi ašaros; barzda ir usai apšerkšnija, dantis tankiai kalasi į viens kitą.

—Pastovėsim minutėlę.... Negaliu toliaus,—prastėnėjo senis.

—Šimts velnių! Pririšiau sau akmenį ant kaklo.... Iš tvirtovės išėjom.... Miesas toly jau užpakalyj,—nebesigirdi varpų balso.... o tu—„negaliu“! Eik, seni! Netėsiu—gi aš tave ant rankų!

Jaunasis vyras nenustojė barėsis.

—Sakei: spēkų nors skolink kam, o tik laisvė papatė ir suminkštėjai.... Reikėtų palaukė.... Bet antros tokios progos nebus... Žingsniuok, dėduk!

Čion jis sustojo ir pradėjo neramiai koja sniegą purtint, lig ko jieškodamas.

—Dėduk.... o žiurėk męs išklydome iš kelio.... Reik grįžti atgal....

Emėsi jieškoti kelio. Senis tik—ką vilkosi. Jis su dideliu vargu ištraukė kojas iš puses. Minkštas sniegas purtėsi, pridengdamas jų padarytą pėdsaką.

—Sunku.... Nebėr sveikatos manyje... Tik—ką kojas velku.... Jau man nedaieit....

—Dėduk.... pakentėk.... Štai ir kelias.... iki miško nebetoli, o ten jau nebesuras....

Senis sunkiai atsidado.

—Nereikėjo šiandien eit. Butume sutikė šventes tvirtovėje,—ten nors šilta. Per šventes žmonės sunėša visokių valgyimų,—butume linksmai laiką praleidė.

—Šimts velnių visus jųjū valgyimus!.... Šiandien ištrukome—ir gerai.... Žingsniuok, dėduk!

O dėdukas kas minuta ėjo silpnyn. Iš krutinės veržėsi kriokimas, pertraukiamas kurtum kosuliu. Kvėpavo sunkiai ir su pertraukiais. Širdis mušė tankiai, smilkinuose tvinkėjo, prieš akis rodesi raudoni ir žali ratai. Jis apsisistojo.

—Negaliu toliaus!...

Trakimas piktai patraukė retėj.

—Eik!

Senis sukniubo į pusę. Keles sekundas girdėjosi jo sunkus kvėpavimas, paskiaus viskas nutilo.

—Dėduk, brangus.... Suremk visas dar spēkas.... Kiek ilgų dienų ir be miego naktų drauge mąstėme—svajojome apie laisvę.... Ant galo ištrukome.... ir spēkų netekai.... Dėduk!....

Senis neatsiliepė. Jis gulėjo nesijudindamas. Jo žila—balta galva giliai įsmigo į minkštą sniegą; kepurė nukrito, ir pluoštai baltų plaukų audriko ant jo veido, kuriame jau nebuvo žymės gyvasties. Laisvoji ranka kietai sugniaušta į kumštį. Akis be judėjimo veizėjo į mėlynai pajuodusį dangų.

—Jis numirė!

Mintys viena kitos tamsesnės lindo Trakimui į galvą. Jis jautė save taip bespekiu, kaip kudikis, netikėtai pamestas dideliame mieste.

Kas daryt? Tvirtovėje kas minutą gal nutėmyti jų prapuolimą. Už valandos bus kalėjime vakarinis peržiurėjimas.... Tada vysis.... Reikia greičiausiai daieit iki miško.

Trakimas leidosi vėla į kelią. Paskui jį tėsėsi prirakintas prie kairės rankos negyvas senis. Trakimas su vargu slinko pirmyn. Sniego buvo augščiau keliu, kojos skendo pusnyse, ir jis tik—ką begalėjo išsirit iš jųjū.

Ant skura, kur kyšo tamsūs muskulai.... Ant jųjū ten ir atgal maustėsi šaltos geležies žiedas, apdengtas dar šiltu krauju.... Gįslos ant rankos išputė, išsitėmpe. Rodesi jos, štai—štai jau patruks....

Iki miško liko nedaugiau, kaip šimtas žingsnių.

Trakimas apsisistojo. Šalta, kaip ledo lytis, sublizgėjo jo prote mintis. Ji apdegino visą jo esybę ir koku tai skausmu atsimušė jo širdyj.

—Nupjaut seniui ranką!

Jis greit atstumė tą mintį, bet ji vėl grįžo pas jį atgal, aštri ir landi.

—Atpjauk,—antrino jam kieno tai balsas.

—Atpjauk, nes kitaip tu pats žusi, kaip žuvo senis!

Trakimas ištraukė iš—po skverno pasleptą „dėl reikalo“ peilį ir pasilenkė prie senio. Šaltas plienas dasilyptėjo prie sudziuvusios senio rankos; pasigirdo balsas trukimo gįslių ir lauzimo kaulo, ir kruvinas atpjautas delnas su pirštais nupuolo ant sniego, palikdamas tamsiauravą žymę.

Trakimas pasikėlė ir neatsigrįždamas prie lavono, greit nužingsniavo miško linkon. Dasiekes mišką, atsigrįžo į miestą:

—Tegul buma liudininku šis šaltas, nebylis sniegas, kokia kaina aš pirkau savo laisvę... Bet—gi aš ją atgavau! Ir tegul dreba tiejie, kurie buvo man ją atėmė!....

Ir greitai nužingsniavo miškan. Dabar jis nebebijojo vijimosi....

Pagal rusišką A. Bernotas.

PERŽVALGA.

** Vaziuotojams Europon, minėtinai Rusijon reikėtų gerai atsiminti, kad grįžta į tokią šalį, kur net už žodį „laisvė“ yra skaudžiai baudžiama ir todėl nesivežti su savim bileko. „New Yorker Volksz“ praneša apie vieną jauną vyruką, dviejų vaikučių tėvą, kurs krizini Amerikoje prasidėjus grįžo Rusijon, į Seinus. Ant rubežiaus jį suėmė sargybiniai ir bekratydami jo kišenių rado revoliucijinių dainų knygele; suskaitę žodį „laisvė“, žmogelį areštavo. Po šešių mėnesių kalėjimo pasmerkta jį išvaryt Sibirijon.— Net nesinorėtų tikėti tokiai žiauriai bausme už dainų knygeles turėjimą. Bet juk dar įdomesnį dalyką Rusijoje dedasi!

** „Vil. Ž.“ N 252 p. A. Purickis šiaip perspėja Lietuvos darbininkus: „Pirma Lenkuose o dabar ir Lietuvoje pasirodė agentai, kurie prikalbinėja išėivius, Amerikon besirengiančius, vaziuoti į Luizijanos valstiją. Jie žada žmonėms didelę algą, net 1½ dol. ant dienos, užtylėdami delto, jog minėtoji Amerikos valstija tai žemdirbystės kraštas, o darbininkai samdomi tikrai 4 ar 5 mėnesiams. Patįs numanysit, koksai likimas laukia nukeliavusiųjų žmonių darbui pasibaigus“.

** „Liet. Ceit.“ praneša, jog lietuviška paroda Berline esant sutarta laikyti nuo 23 iki 26 lapkričio, ministerijos salėje. Įžengimas kaštuos 1 markė. Paroda, matomai, turės siaurą prasmę Prūsų lietuvių kulturai; čionai norima surinkti įdomesnius rankų išdirbinius, kaip va audimus—abrusus, staltieses, pirštines, juostas; taip gi pinimo išdarbius, gurbukus ir tt., ant kurių jau laukia atvežant Berliną vokiečiai burzujai, kaip kurježą, sau ši—bei—ta toje parodoje nusipirkti.

** Revoliucionierius K. Rudavičius da tebėra rankose Chicagos valdžių, ir jo bylos nagrinėjimas pereitą subatą jau užsibaigė. Nors Rusijos konsulio ir šnipų parodymai, kad Rudavičius užmušęs Latvijoje Kincienę arba Sarą Kotovič, niekuomi rintai nera patvirtinti, vienok komisijonierius Foot, užbaigęs tardymą, išreiškė nuomonę, kad Rudavičius reikiąs išduoti Rusijos valdžiai. Apie tą jis ir valstijos sekretorių prašysias. Bet Rudavičiaus ir Paurėno gynimo komitetas varys, bylą iki augščiausių Amerikos įstaigų. Amerikiečių visuomenė ir net jau buržuaziški laikraščiai laiko pusę Rusijos pabėgėliu.

** Girdėties, kad garsusis Shenandorio lietuvių erzintojas, kun. Milukas, persikelias į Worcester, Mass. ant vietos kun. J. Radzevičiaus. Jeigu tas tiesa, tai šenandoriečių bus nulaužta rageliai net ir vyskupui

Pajieskau savo pusbrolio Antano Gidulio. Jis gyvena bene Illinojaus vaaitijoj. Meldžiu atsisaukti: Mrs. A. Szatkus, Inkerman, Pa.

Susirinkimas T. M. Draugystės 3-čios kuopos Brooklyno ir New Yorko, atsibus po numeriu 112 E. 19-th st. New York City (Rent school) 4 val. po piet, nedėlioje 13 d. gr. Kviečiami visi sąnariai ir norintieji prisirašyti.

Štai naujiena.

Guedotini draugai ir draugės, lietuviška korporacija parengia Tautiškam Name, po N. 101-103 Grand st. Brooklyn N. Y. krutančius paveikslus, ant korporacijos naudos, šiais nedėdieniais: 13. 20 ir 27 gruodžio '08. Prasidės 7 val. Paveikslai bus kuonaujami, iš tikrų pasaulėje atsitikimų, o labiausiai iš Lietuvos ir Maskolijos, Paveikslai bus rodomi per artiatą A. Račūną. Įtanga 10 c. vaikams 15 c. Visus užprašo KOMITETAS.

Paželba tik ką išleista Severos mediškas Kaleudarius 1909 jau gatovas. Severos 64 pusl. praktiškų informacijų dėl visų dalių Amerikos. Turėtų rasti kiekvienuose namuose. Gaukite vieną pas suvo aptiekosiu ar pardavėju. Jeigu neturi, tai parašykite pas W. F. Severa Co. Cedar Rapids Jowa.

Jau 4 metai kaip nena Vilniuje bepartijinis, progresivisks, visuomenisks vienintėlis lietuvių dienraštis.

VILNIAUS ŽINIOS

Redakcijoje nuolat dirba: *Gabrielė Peikevičaitė, Mikolas Biržiška ir Adolfas Vėjelė.*

„Vilniaus Žiniuose“ plačiai rašoma apie politiką, V. Duma, mokyklas, draugijas kooperacijas; svarbiausias dienraščio tikslas — žmonių apšvietimas.

Telogramose galima rasti ne tik Lietuvos, Rusijos, bet ir viso pasaulio atsitikimai ir t. p.

Feljetonuose spauzdinama apsakymėliai, eilės, dramos, mokslo populerizacijos straipsniai ir t. p.

„Vilniaus Žinių“ pigi kaina: Vilniuje ir visoje Rusijoje su prisuntimu: metams 6 rub., pusmečiui 3 rub., trim mėnesiams 1 rub. 50 kap., vienam mėn. 50 kap.

Užsieniuose: met. 12 r., 1 m. 6 r., 3 mėn. 3 r., 1 mėn. 1 r.

Apskelbimai: prieš tekstą pėt. eilutė 30 kap. po teksto 15 k. pav. N. kaina 3 k., agentams 2 k.

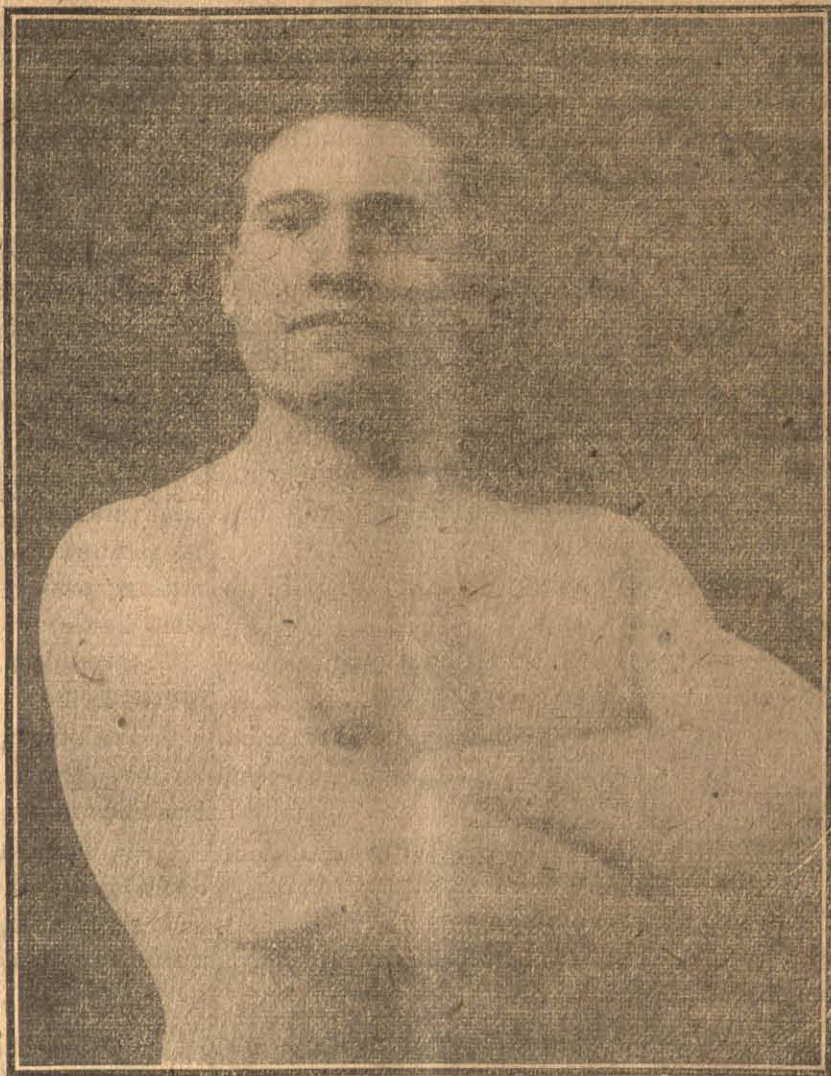
„Vilniaus Žinių“ adresas: Vilnius, redakcija ir administracija „Vilniaus Žinių“.

„Vilniaus Žinias“ užsakyti galima taip-pat visuose knygynuose ir vartotojų draugijose.

Užsienio prenumeratorių meldžiamie siųsti prenumerata per Vilniaus Komercijos banką, ar tiesiog savais pinigais, bet ne „money orderiais“.

Lietuviu-Teatrininku Draugija

los 12 ir 14 Dec., 8 val. vakara, po No. 189 New York Ave. Newark, N. J. Malonekit pributi. Matysit drusuma, gabuna ir dainų malone skambėjima. Užprašo KOMITETAS.

A. Kandrotas drūčiausias lietuvis ant svioto. Gime 1882 m. kaime Sundakų, Vilniaus gub. Trakų pav., Jezno val. In Ameriką pribuvo 17 metų amžiaus ir dirbo anglių kasyklose. Pribuvęs į Brooklyną dirbo pas kitą už šinkorių. 2 metai kaip pats laiko didžiausią svetainę Brooklyne, N. Y.

RYTMETINIS NEGALEJIMAS.

Tai nėra, taip sakant, negalėjimas bet didelis nesmagumas, kurį daugelis žmonių atjaucia. Tik ką atikėlia iš lovos jie jaučia kvaitulį, širdies pykimą ir net tankiai turi vemti su skausmingais tasymais. Ponas Jonas Simunek iš Edwardsvilles, Ill. pataria kiekvienam vartoti tokiuose atsitikimuose Trinerio Amerikoniską Elksyrą Karčiojo Vyno. „Ilgus metus mano kankino paryčiai sirdykyka ir vėmimas senoj šalyj ir per penkis m. čia. Szesios bonks Trinerio Amerikonisko Elksyro Karčiojo Vyno mane išgydė ir nuo to laiko aš neturėjau kliauties su viduriais“. Tai yra geras patarimas, prie kurio mes norime pridėti tik tą, kad šitas Elksyras yra didžiausias vaistas atsitikimuose vidurių ligų. Vartok visuomet, kaip tik viduriai sugenda. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Didelis balius!

Parengtas draugystės, Sijano Dankanto, Pittston, Pa. Atsibus 31 d. Gruodžio 1908, prasidės 7 val. vakare; saleje K. Rudaičio, 193 N. Main st. Pittston Pa. Užkviečiam visus lietuvius ir lietuves kuoskaitlingiausia susirinkt ir praleis senus metalius, o linksmai sulaukt naujns. Įtanga 25 c. Užkviečia KOMITETAS.

Tėmykite lietuviui.

Vine Liqueur Store, ant pardavimo; lietuvių apgyventoj vietoj. Duosime pabandyti. Turi turėti \$500 chash. E. E. Blument hal, 200 Beadford ave., Brooklyn, N. Y.

MUSŲ SKAITYTOJŲ ŽINIAI.

Ateinant 25 metų sukaktuvėms nuo įsikurimo „Vienybės Lietuvininkų“ sumanėm ateinančius, da prieš jubiliejinis metus nors kuomi skaitytojams atžymėti, todėl pattekėm nors nedidele, bet dailia dovanėle. Tai bus storos knygos pavidalo kalendoriaus, kuri duosime kiekvienam senam ir naujam skaitytojui, kurs iš

kalno užsimokės už laikraštinių ateinančius metus. Kalendorius bus pilnas gražių skaitymų, žinių ir kiekvieno skaitytojaus stubelę pagražins, kaip informacijų knygelė. Siuomi pranešame skaitytojams, idant pasiskubintų patis anksčiau užsakyti „Vienybę“ ir kitiems užsakyti, kad būtų galima žinoti, kiek reikės pastelnuoti kalendorių. Vėliau užsisakiusieji galės pasiklaus visai jų nebegaut. Išleistojei.

Padėkit mums apgarsinti mūsų tabaka tarp savo draugu; o mes duosim jums fonografa D Y K A I.

Nėra tai koks instrumentas žaislel, kaip tankiai kiti išdirbėjai yra papraste dnoti kaip premija, bet tikrai gera ir kiekvieno užvilgio kalbamoji mašina (fonografas).

Kada panorėte jus gali turėti savo namuose koncerta dykai, ne koncerta kokios suklorės armonikos ar smul ko cypima, bet koncerta dideliu benu arba orchesteros, dainas garsiusiu dainiu, juokings ir užimantias, žodžiu — viska, ka tik norėtum išgirsti, galima pritaistyti. Paklausk artimiausioj muzikaliskiu instrumentu krautuvej, o apie kalbamąją mašiną „King“ karalius dažinosi, kad ja visi pardavinėja po \$15.00.

Mes norim, kad jus padėtumet mums pagarsinti mūsų geriausia tabaka cigaretam ir pypkel. Mes prisigim jums visokių tabako po biski, Austriško, Bosniško, Hercegiško, Turkiško ir Rusiško. Viso sykiu už \$6.00. Jus lengvai ta tabaka gali parduot savo draugams, nes tai yra geriausius tabakas.

Tabakas tai yra tas pats, kuri jus teip noriai rukėt Europoj, tabakas kuri jus draugai nemažiau už jus myli. Apatikės mūsų tabaka, rekomendūok ji savo draugams, ir jei jis jiems patiks, duok jiems mūsų varda ir adresa ir tokiu budu padėsi mums apgarsinti. Už tai mes duosim jums visai dykai mūsų „King“ fonografa. Yra tai vienintėle praga gaut dovana.

Už tabaka mes rokuosim jums \$6.00. Prisigim iš kalno šuc. (stampoms), o mes išsisiim tabaka ir fonografa. Apžiūrėjęs jei rasi gerails, užmokėsi Expressavui agentui likusius \$5.50 ir pasiliksi juos sau.

Pingus sugrąžisim kiekvienam, kuris bus neužganedintas.

PASARGA: tas dovanas duosim tik teip ligai, kol mes nepersitirkimais, jog mūsų kompanija yra ganėtinai apgarsinta. Tojei patarim naudėdėli, jei norit gaut mūsų „fonografa dykai“.

EUROPEAN TOBACCO CO., 33 Leonard st., Dep. 75. New York, N. Y.

Junior Typewriter. Preke \$15.00.

Junior Typewriter yra tai naujansio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir pukiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00 arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Didumas mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popiera 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir zenklus. Volėlis su litaroms mainosi, ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokerio-pose kalbose. Susidėda iš 130 atskirių dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

Labai puiki mašina drukuojimui. Prekė \$7.00

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po 10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol.

Kas reikalauja tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemadanelį gali neštis kur nori.

Pati skrynelė..... \$2.00.
O mašina..... \$7.00.

Dabar yra gera progą šią mašiną pigiai nusipirkt ant šio adreso: **J. J. Pauksztis ir K. Brazys,** 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

No. 1005 ant drutumo tiesu apie valgius ir gyduoles d. 30-ta Birzelio 1906 mete.

UZPUOLIMAI KOSULIO

prasišalina tuojaus po vartojimui Severos Balsamą Plauciams. Palengvina jis uždegimą, sulauko kosulį ir sugydo ligustą gerklę.

Severos Balsamas Plaucziams

yra gyduole ant knrios galima pasitikėti, kad viena iš geriausių prasišalintoj visų užpuolimų kosulio, užsišaldimo, uždegimo triubelių vedančių orą į plaučius, ir plaučių ligos. Per jo vartojimą ne vienas jau užsienėjęs kosulis tapo ant visados išgydytas.

Ponas Jonas Tezak, iš Wardner, Idaho, rašo: „Užsišaldžiau kasykloje, dirbdamas šlapioj vietoje. Pajutau suspaudimą gerklėje, bet išsigydziau jusu Balsamu Plauciams, kuriam priklausio mano pagarba.“ Prekė 25 ir 50 c.

PARDUODAMAS VISOSE APTEIKOSE. DAKTARIŠKA RODA DOVANAI.

Skilvio Kataras

yra tai nesmagi liga, žinoma kaipo sunkiai išgydyti, bet prasišalins ją lengvai, kas atsakančiai pagal nurodimus vartos

SEVEROS BITERSUS SKILVIUI.

yra tai stebuklingas sudrutintojas skilvio, teip sudrutina skilvio vidurins, kad palengvinimus ir išgydymus greit suteikia. Sudrutina teipgi visą organizmą. Prekė 50 centų ir \$1.00.

Uzdegimas Inkstu,

Liga Brighto, Kentėjimas Kepenise, Tulzies Netvarka, Akmuo Pusleje, Akmens Tulzeje ir kitos inkstų netvarkos prasišalins, joigu imsi

SEVEROS GYDUOLES INKSTAM ir KEPENIM

Vartojamos per ilgą laiką ir tukstanciuose atsitikimį ji pagalbejo kožnam. Yra tai geriausia gyduole nuo strėnų skaudėjimo ir stokos pajėgn.

Severos Kalendorius 1909 metams dėl išdalinimo jau yra gatavas. Paklanskite pas aptiekorių, kad duotų vieną egzempliorių. Tas jums nieko nekaštuos.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

„RAISTAS“ DOVANAI!

„Vienybės“ ir „Lietuvos“ Skaitytojams. Kuris neskaite knygos „RAISTO“ nors ilgai Amerikoje beesas, bet gyvenkio KYTRYBES, GEROVE ir SKURDO ŠAKNI nepažįsta, — nes permaži kytrumo turi, ir temokos nuš nelaimių išsisergeti. „Raista“ perskaitys visa suklybių mašinėja kaip zerkole permutys kiekvienas.

Ta knyga sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus. „Raistas“ išversta į visas kalbas, tas parodo kaip labai žingėdii yra.

RAISTAS“ didėle knyga, lengvai skaityti, **kaina 1 doleris.** „VIENYBE LIET.“ arba „LIETUVA“ prenumerata metams 2 dol. Bet kuris naujai užsirašys pas mane viena iš pamintėtu laikraštų metams atsiunčiant **2 dol.** ant mano adreso, tai aprures laikraštį ir „Raista“ visai DOVANAI! Adresuokit.

J. Naujokas, Madison Square, Box 189, New York, N. Y.

Teipat pranešama, jog netrukus apleis spandą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“. Apie šita knyga plačiai buvo paaiškinta „Vienybėje L.“. Jau galima užsisteliuoti pas išleideją **J. Naujoka**, tuom pačiu adresu. *Kaina 75 centais.*

Nauji Tautiški Paveikslai

Naujai atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas. 2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis. 3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas. 4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas. Paveikslų miera 22x28 colių. Prekė 35c. kožnas. Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00. Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c. Pinigus prisiųsdamas adresuok: J. J. PAUKSZTIS & CO. 224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškios kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00. Vaikų Drangas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c. Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio 10 c. Aritmetika mokiniams mokintis su paveikslais (apdaryta) 35 c. Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu P. Mikolainis, Box 62. New York City.

VIENYBES LIETUVNIKŲ AGENTAI

- W. S. Rpalis, Alden, Pa. Baltimore, Md. J. Luis, 521 W. Baltimore st. P. Glaveckas 635 W. Lombard st. Brooklyn, N. Y. E. Fromas, 73 Grand St. T. Jarmala, 217 Berry St. A. Jankeuckas, 52 Hudson Ave. Cambridgeport, Mass. S. Gritz, 541 Main St Chicago, Ill. Jos. Valmeris, 168 W. 18 th st. P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave Elshabeth, N. J. Dom. Boczkus, 211 I-st St. Feliksas Raulynaitis, Box 196 Easton, Pa. Montello, Mass. B. P. Miškinis, Box 124 New Britain, Conn. M. J. Czeponis, 21 Pleasant St J. M. Žeika, 28 Connerston st. Racine, Wis. Ignas Macziulis, 621 Standard st. New York. J. M. Daniellius, 451 W. 19 st Naugatuck, Conn. A. Levandauckas, Scranton, Pa. J. Petrikis, 1514 Ross Ave So. Boston, Mass. N. Gendrolis, 224 Athens St Waterbury, Conn. J. Zementauckas, 39 W. Porter St Westville, Ill. V. S. Kreivenas, Turners Falls, Mass. K. P. Szimkonis, box 671 Shenandoah, Pa. J. Rūdimas, 236 N. West st Newark, N. J. V. Ambrazevyčia, 178 Ferry st E. St. Louis, Ill. K. J. Baranauskas 452 Collinsville ave KELIAUJANTIS AGENTAS J. Stasiulevičius

ADRESAI

CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TEVYNĖS MYLŲTOJŲ“ DRUGYSTĖS. Pirmsėdis: B. K. Balevičia, 826 32-nd st., Chicago, Ill. Sekretorius: A. Ramanauckas, 101 Oak st. Lawrence, Mass. Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn. Knygynis: J. Simanavyčius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa. Literatūras Komitetas: J. Baltrušaitis, 1815 Moyamensing ave., Philadelphia, Pa. Jonas Ilgaudas, 3252 Halsted st., Chicago, Ill. V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lietuvių Moterų Progresyvisko Susivienijimo Komiteto Adresai:

Sekretorė:—K. A. Gilbaitienė, 1514 Ross ave., Seranton, Pa. Finansų Sekretorė:—M. Olyta, S. E. Cor. 12-th and Ritter st. Philadelphia, Pa. Išdininkė:—P. Stankuvienė, 1112 Blake ave., Brooklyn, N. Y. Narė Pil. Kom.—M. M. Rice, General Delivery, New York, N. Y. Narė Pil. Kom.—A. Pračaitienė, 144 Grand st., Brooklyn, N. Y.

„Lietuvos Ukininkas“

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę, iš Vilniaus, Lietuvoje. „Lietuvos Ukininke“ rašoma apie įžymiausias Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valščiaus mokyklas ir žmonių laisvę, apie vyriausybės darbus ir politika ir tt. Kaina metams su prisijuntimu \$2.30. Pavienis pum. ant vietos 5c. o krasa 6c. Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu: A. Rinkevičius, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y. Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman

Gdytojas iš seno kraujus. Specialistas nuo visokių ligų. Gydo net labiausiai užsisėdėjusias vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima sėsišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slavaiškai. VALANDOS PRIĖMIMO. nuo 8 iki 10 š ryto, no 2 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vakare. No. 51 N. Washington street, Wilkes-Barre, Pa.

Lietuviška karčiama. JUOZO JUODZEIKIO

Skanus alus, porteriai, gardi arielka, visokis vynas ir cigarai kvėpanti. Teigi biljardas dėl zobovų. Coalridge, Pa. Ši pulki vieta randasi netoli Wilkes-Barre, Pa Lietuviai, užleiskit pas savo tautietį.

J ir K Broliai Abraičiai,

Visiems žinomi jau 22 metai bizniže. Laiko puikų Saliuną, visokų gerimų, kaipoi tai, skanus Alus gardi Arielka visokis Vynas ir kvėpenti Cigarai.

Laiko arklis ir visokius vežimus dėl kraustimo į kur ir kas tik pareikalauja. Reikale kreipkitės pas savo lietuvius J. ir K. BROLIUS ABRAIČIUS, 293 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y. Telephone 2279 Greenpoint DAKTARAS

A. Zajackowski

Buvęsis viršininkas ligonbučio po vardu „Jezaus Kūdikių“, Varšavoje. 103 So. 2-nd ir Berry st. Brooklyn, N. Y. Valandos: uuo 9-10 ryte, 1-2 po piet, 6-8 vakare.

Daktaras Tiesu, Czupka.

Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien. First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teiggi pas skvairas, pa liudyjimus (dovieruastis) išrupinu Rostjoj ir Lietuvo.

Naujas Telephonas No. 52

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa. Pirmas Lenkiškas Daktaras. VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryte, —1-4 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare.

Nuspuogavimas veidų.

Dauguma mielia, kad bjauri užlekreizama ligą turi? Tai gi kam nesigdyti? su mūsų metoda sekretinai išsigydysite. Planų slinkimą ir sėretimą turit? Tai vartokite Prof. Brundzae Wondertul Hair Grover, kurs žėdasas vartodamas užstignėdina, ir apie pueč milijono padėkavonių ta darodo. Jeigu norite galite atsisaikti per laisvą bus išleista Dykat visi aprasymai nuo ko plunksienka ir plunksienka ir plunksienka atstairadima, mes gydoles ne stundėdime panevili ir C. O. D. neblykite pasisite laisvą ba nereikės nė centas moketi už visokee rodas. (Valietai ne Dykat) galite gauti po adriau 996 Broadway netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. mūsų krautvne instelgta nuo 1877 Specialistai Rupturos-hermos ir asinu, i Apparatu visokin išdyrbejai dėl viegi Hospitalių Per laisvą klauskite rodos po siom adriau. J. M. BRUNDA & CO. BROOKLYN, NEW YORK

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRUGELI. Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvėpenti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Geriausis Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PER-ALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįteškok rodos pas kokius nemokytus žydėlius ar kryžius savo priepnoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo loeną vientauti, reikalaujamas tikrų grynu ir gydančių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto taip del senų žmonių, kaip del kūgikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave! Ypatingai SLAPTAS ligas gydomė ir gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažinti

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi. Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

200 popierių su pasveikinimais ir kopertų už 2 dol. ir 50c. vertes pridesiu knygų dovanų. Adresuok: G. Baronas, P. O. McKees Rocks, Pa

200 popierių su pasveikinimais ir kopertų už 2 dol. ir 50c. vertes pridesiu knygų dovanų. Adresuok: G. Baronas, P. O. McKees Rocks, Pa

D-ro pasekme gydime speciališku ligu.

Yra užtikrinta ant to, jog jo pasekmes kaipo Specialistas gydyme tų ligų yra iš tikros ir ilgos praktikos, o ne iš knygų išsėmto. Dr. ALEKSANDRO O'MALLEY spasabas yra tai praktika per visą savo amžių gydyme tų ligų ir per tikrą žinastį visokių mokslisų spasabų naudojime per jį. Jis atiduoda savo tarnystą dėl jūsų, kuris per 25 metus datyre, su pasikalbėjimu už dyką pas save asabiškai ar per pačią, o jo ofisuose randasi viskas ant pažinimo jūsų ligų, be mažiausio kasto ant jūsų naudos.

RUPTURA Ar tai tikra ar tuomlaikig, arba vandening, gydau ant visados be naudojimo peilio, skaudėjimo ar atsitraukimo no darbo. Be operacijos. NERVO-VITAL LIGA. Nuo padukimo jaunystoje, persidirbimo ir ištekejimo, kurie sunaikina daugybę žmonių ant viso gyvasčio, gydau ant visados. Kraujas, nervos ir visi sanariai išgydomi be jokių bjaurių gyduolių ar operacijų. UZSLEPTOS LIGOS. Kurios tankiai yra užsleptos, o tife duodasi pažint per kraują, inkstuose ir kituose sanariuose. Dr. O'Malley X-ray ir kitos įtaisos greitai parodo ligą ir priežastį. VERIKOSELE. Yra tai liga, ką gislos užsikemša su juodu krauju privatiškose daljse kuno, per ką pastoja gislose kieti gūzai ir neduoda dėl nuturos atlikti savo pareikalavimų, išgydau ant visados be bjaunystimo, rishimo ar skausmo. Visos nervos buna drutos ir sveikos, o vyriškumas vėla buna sugrąžintas. Prisiškų pačing markę už 2c, o aplaikysi daktarišką knygutę su abrozėliais už dyką.

Dr. O'Malley 158 S. Washington st. Wilkes-Barre, Pa. Čia rašoma ir kalbama lietuviškai ir lenkiškai.

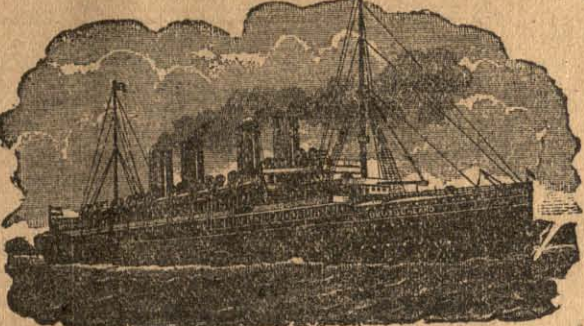
DOVANAI VISIEMS Temykite gerai! TIKRAI LIETUVIŠKA, DIDELĖ KRAUTUVĖ

Puikiausių armonikų, skripkų, klarnetų, triubų, koncertinų ir daugybė kitokių muzikališkų instrumentų. Geriausių dziegorių, lenciugų, visokių žiedų, laketų, spilkų, kolčikų auksinų ir paauskuotų, visokio skyriaus mašinukų dėl drukavojimo gromatų, puikių britvų, albumų portretams, revolverių, šaudyklių (strielbų), kišeninių lempukų, guminių litarų, adresams pečių, gramatikų mokintis angliškios kalbos, žodynų, istoriškų ir maldų knygų kokių tik randasi lietuviškoj kalboj, gražių popierių dėl rašymo gromatų su puikiausiais apskaitymais ir dalnomis — su konvertais tuzinas 25c., 5 tuzinai už \$1.00, 1000 už \$6.00. Kas veltų sau ką parsitraukti, tegul prisijūnia už 5c markę ir teisingą adresą, o apturės didelį N 3 naują KATALOGĄ DOVANAI su 315 aiškių paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. Aš gvarantuojų, kad mano favoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Orderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gauti pirkti daug pigiau kaip kitur. Reikalaujant katalogo paminkit vardą laikraščio, karamė matėt apgarsinimą. K. VILKEVICH. 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Ofisas 224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS. Siunčia pinigus į visas svieto dalis, sangiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo gimimems arba pažistamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir sangiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES. Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortei prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tiktus ant geležinkelį galima gauti iš New Yorko į pietines ir ykarines valstijas. Gyvenanti kitnose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipoi tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ. Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip: J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

HOTELIS VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvėpenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šėip susirinkimų. Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINČĄ DAJNĮ.

Išrinkimas prezidento „TAFTO“ yra didelė laime kiekvienam lietuviui Amerikoje.

Namas „OROSI“ iszduoda 30.000 ant szventiniu dovanu lietuviams. Puikų žieminių siūtą Vieną porą gražių čėverykų Gražų gvarantuotą laikrodį Su lenciugėliu paauksintu

Tai yra teisingai didelės dovanos, kurias šį metą namas „OROSI“ duoda savo emėjams. Geradaryste be naudos namams „OROSI“ ir be naudos ir rubežiaus.

Lietuviai iš visų Suvienytų Valstijų, naudokites iš šito, kaip galima greičiau. Atsiņskite mums registravotam laiške arba per Money Order tiktai 9 dol. o mes jums į namus atsiņsime tuos daiktus. — 36 Ezeraktu likerų „OROSI“ and 1. — 36 Kvortinių bonkų visokių ir ir geriausių likerų ant šventės. 2. — Puikų žieminių siūtą pagal Jūsų išsirinkimo. 3. — Dailią ir drutą vieną porą čėverykų. 4. — Puikų ir gvarantovotą laikrodį. 5. — Gražų storai paauksintą lenciugelį.

Visus tuos brangius daiktus, kaip tai: puikų siūtą, porą geriausių čėverykų, gvarantovotą laikrodį (zięgorėlį ir paauksintą lenciugelį atsiņsime Jums tik už 9 DOL.

Šiandien rašykite užsaka, kad šita oferta nebutų ilgiaus kaip 15 dieny. Viena ypata negali užsakyti daugiau, kaip tik vienas dovanas.

Sykiu su užsaku atsiņskite drapanų ir čėverykų miērą, o teiggi ir surašą išrinktų dėl savęs likerų.

„Laboratorium Orosi“, 221 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROŽŲ.

— Darba —
atlieku puikiai už priemoną preke.

Kogeriausia darau naujas skripkas ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.

(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st., du bloka nuo Grand st.)

Galerija atidara nuo 8 ryto iki 6 val. vakare. Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

60 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, with circulation, in the Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 65 F St., Washington, D. C.

PUIKIAUSIS SALIUNAS JONO RAISO,

Skanus Alus, gardi Arielka, visokis Vynas ir kvėpentis Cigarai.

Lietuviai, reikale užiekit pas savo tautietį, o visada busit užganedinti.

769 Liberty Ave.

Kampus Shepperd Ave.

BROOKLYN, N. Y.

Prekė \$10 už baksa. Prekas apmokamas
H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas, 1103 W. mungsh

12 dideliu ir 12 mažu, PRIETELIAI LIETUVIAI

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Staviškas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Conneville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siusti pinigus į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoje Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mokam procentą.

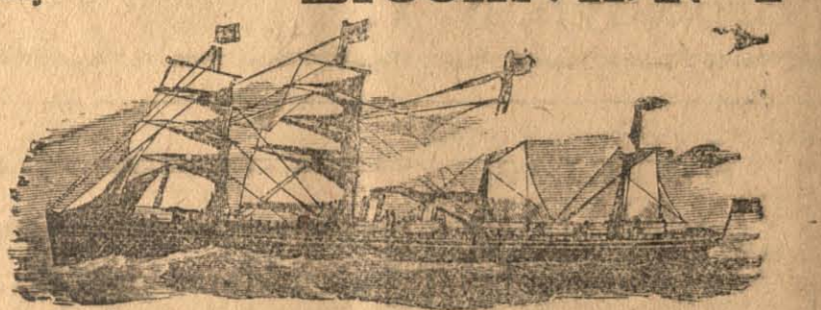
Su bent kokių reikalų kreipkitės ypatingai ar per laiška:

P. V. Rovnianek & Co.,

25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre

Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausia preke. Esu užtvirtintu agentu ant lini North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigų, kuriuos jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

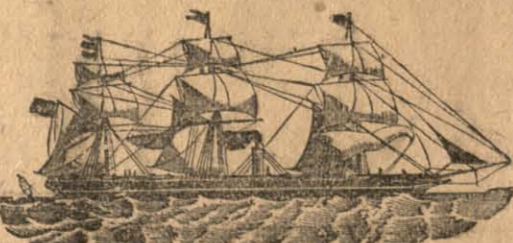
Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viršaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kitą.

Reikalaudami šipkorėjų važiuoti į senąjį kraują, arba norėdami parstraukti iš Tėvynės savo giminius, pažįstamus, teipgi siųsdami pinigus, neužmirškite atsilankyti į LIETUVIŠKĄ BAKĄ,

W. G. SAVA,
13 S Penn'a Ave. WILKES-BARRE, PA.
Gyvenu ločnam savo name.

GERIAUSIA UŽEIGA PAS VINČA ŽARSKĮ.

Laikau puikioja vietoje Saliuna, už laikau skaniausius gerimus, Alų, Arielką, visoki Vyną ir kvėpentius Cigarus.

Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu

111 Wythe Ave.

Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIOJ VIETOJ SALIUNAS AND. LINONIO,

Clinton Ave. ir Hamilton Place, MASPETH, L. I.

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvėpentis Cigarai. Vieta graži, prie girios, kaip šioms dienoms teip ir uedeliom galima praleist linksmai laiką.

Jonas S. Lopatto,

Atorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas užbaigęs Pensilvanijos Universitetą), užsima varymu protiv visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Publie Square ir Nojth Main Street, WILKES-BARRE PA.

Teleponas naujas Offiso 37

Residencijos 1284-R.

Lietuvizskas Ziegormeistras.

Sziuomi užsiimu jau 18 metų.

Pranešu visiems Lietuviams, kad užsiimu didela krantuve visokių dziegorelių ir ziedų: kaip tai, laikrodžių siurčių, giesniūnų dyto sukno vyriški ir moteriški su gražiom kvėpentims ir t. t. Visokių ziedų siurčių ir šelp nesiot valkinams ir moziūnoms dideliom parinkime ir už priemoną preke. VISOKIŲ MUZIKOS IR ANKŲ.

Skripki, armoniki, struni, klarneti, britvi, drukojojamų mėsinių ir parasonų. Teipogi dziegorelius pataleam.

M. MINKUS,

kampus Hancock ir 236 E. Marb'yst. wilkes-Barre, Pa.

Lietuviškas Dzegornikas

Sziuomi užsiimu jau 20 metų.

Užlaikau visokios rusies laikrodžių, siurčių, pastatomų ir kiseniūnų vyriškiu moteriškiu, ankiniūnų ir sidabrinis rotėdėlia, visokius ziedus, epi lėpas, ankšarūnų ir branzalietis teipgi vienavienis ziedus, stude su literis, diena, mėnesi metų su vardais dykai. Teipogi tai sau sines vienas pamintėms ir pamintėms daigtus. Gaušite už įgia preke elstasakanc rasyte

Norinti užsiorderint laikrodžių ankšarūnų ar silda brin, ar paacknotą, tegul prisleidė savo tikra adresą ir 50 ct., o mes pristum ant Express ir peržiūrėjas gali užsiimokė pinigus ir pasimt.

VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

In 7 dienas per marias.

Parduodu laivakortes, siunčiam pinigus ir dviernastes į visas dils svieto.

Parduodu Laikrodžius, laencuolius, Ziedus masiniūnais gromatoms drukuot \$4 iki \$100.

G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.

HOTELIS A. NATAUCZIO,

218 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Skanus Alus, puikiasia Arielka visokis Vynas, Porteris, Elius ir kvėpentis Cigarai. Atsilankykit pas seną bizniierių ir pažystamą

A. Natauti.

VISI DABAR SKAITYKITE!

Apšvieta, išmintis ir laimingas gyvenimas

„VADOVAS IN SVEIKATA“

Naujausios ketvirtos laidos

Ta garsioji knyga parašyta Dr. E. C. Collins, bet paskutinė leida padidinta, su daug naujų išaiškinių, visokios ligos, jų vardai, kaip nuo ligų išsigerėti, išsigydyti ir kaip buti sveiku. Daug žingeldžių paslapybių aprašyta laimingam ženybinui gyvenimui,

su nauju priedu, 228 lapų dydžio, pripildyta ir išleista

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO!

TĄ KNYGĄ SKAITYTOJUI IR KLAUSYTOJUI suteiks tikrą rodą gyvenime, kaip buti sveiku, o sergantiems kur ir kaip išsigyti. Yra tai pirmutinė lietuviškoj kalboj, tokia naudinga knyga.

„VADOVA IN SVEIKATA“ kuris tik perskaitys, netik mokės nuo visokių ir užsikrečiamų ligų išsigerėti, bet ir daktariškam mokslė apsišvies.

Toje knygoje apart aprašymų yra daug paveikslų, kad žmogaus subudavojimą ir vidurines paslaptis kaip zerkole permats,— teip atvirai ik šiol nieks nedrįso viską parodyti.

„VADOVAS IN SVEIKATA“ yra labai naudinga seniems ir jauniems, vyrams ir moterims, apsvėdusiems ir jauniems, kiekvienoje stabejo ji turėty rastis. Tik viską darsižinoti, kaip pačią knygą perskaitys. Ji tustandčius svelkais padarė, kitus nuo mirties išgelbėjo ir gyvena laimingai.

SZIOS PASKUTINES LAIDOS IR VEL 100,000 ISZLEISTA,

kurie dar neturiti, todėl pasirupinkite tą knygą, yra tai kaip turėti daktarą savo namuose. Dabar „V. in S.“ stora, didelė knyga, bet jos prekė ta pati, tik 45 cen., vienok kad ji labai visuomenės išduota, tad kiekvienam bus prisiūsta **VISAI DOVANAI,** kuris atsitys tik už prisiuntimą 10 cen. markėms.

Jei sergi pirmiau nekaip kreipsiesi prie kokio nors daktaro, tai reikalauk ir perskaityk „VADOVAS IN SVEIKATA“. Sergantiems mes rodiame skaityti apie **REUMATIZMA, PLAUCIŲ, KEPENŲ, INKSTŲ, ŠIRDIES, VIDURIŲ, VYRŲ IR APIE MOTERŲ** ligas. Sveikiems kitus skyrinus, nes kiekvienas straipsnis labai aktyvas ir naudingas. „V. in S.“ reikalinga kiekvienam, tai perskaitys nepatėks į ligos nasrus.

Teipat išleidejai „VADOVO IN SVEIKATA“ užlaiko grynus, geriausias gyduoles, kokias tik gamta ir mokslas išduoda, ir išsiuntinėja visur.

Rašant adresuot:

The Collins New York Medical Institute, Inc.

140 W. 34 Str., New York, N. Y.

Naujas Telephonas No. 8208

Jonas Dzedolikas

Lietuviškas GRABORIUS

KARIETOS ant veseilių laidotuvių ir krikštynų

Vežimai perkraustymui ir tt.

509 Main st. Kingston, Pa.

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILIŠAUSKO.

Laikau visokių gerimus, kaip tai: Alų, degtinę, visoki vyną, porteri ir kvėpentius Cigarus.

Prieš tam laikau kriaučystę. Steilnuos siutus dirbu pagal vėliausia mada, už priemoną preke. Reikale nepamirškite savo lietuvių.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Prieš central dypt

Hotelis žmoni, o kriaučystė visur.

Telephonas 8 S.

P. V. Obiecinas & Co

Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Telephonas 317 Williamsburg.

Teisingas, senas saluninkas Brooklyn

AUGUSTAS KALVAITIS,

484 Metropolitan Ave. ir kampus Rodney str. BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖ Telephone 1406 Greenpoint.

VIENYBĖ
KUR
FENIR
GALYBĖ
— VIENINTELĖ LIETUVIŠKA —
APTIEKA
VINCO DAUNARO,
132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulycios.

Isidor Glou. Antanas Staszauckas.

Parduoda laikrodžius siurčius ir kiseniūnų vyriškiu ir kiseniūnų moteriškiu, ankiniūnų ir sidabrinis rotėdėlia, visokius ziedus, epi lėpas, ankšarūnų ir branzalietis teipgi vienavienis ziedus, stude su literis, diena, mėnesi metų su vardais dykai. Teipogi tai sau sines vienas pamintėms ir pamintėms daigtus. Gaušite už įgia preke elstasakanc rasyte

Laikau puikioja vietoje Saliuna, už laikau skaniausius gerimus, Alų, Arielką, visoki Vyną ir kvėpentius Cigarus. Lietuvi nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį filia jų taisyms, viskas už pigiausia preke.

102 Main st. Plymouth, Pa. No 2Cor. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtwoce tapo Apdovanočia

DWIEMIS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

Turi už garbę apreikstis guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad az dirbu visus angsczeziaus pamintus daigtus Pigiausiai, Teingiausiai ir Geriausiai, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausą praktikių ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.